

Robertas Brigas

Dangus

ir

Dykuma

Dangus
ir
Dykuma

Robertas Grigas

Dangus
ir
Dykuma

Eilėraščiai
1989-2015

NAUJASIS LANKAS

Kaunas 2018

*Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).*

ISBN 978-609-474-094-7

© Robertas Grigas, 2018
© Robertas Keturakis, 2018
© Regimantas Žilys, 2018

Jau

virš

Vilniaus

aušra

Autobiografija

*Kai nebuvo man draugai miškai ir žmonės,
Kai skliautai slogino abejingi ir šalti, -
Kas, spindėjimu praskyręs abejones,
Atsistojo už pečių ir švelniai tarė: „Ko verki?“*

*Užčiuopiau tą ranką, tyrų vėjo
Gairintą; delne kiaura, gili žaizda.
Tai kartu su manimi Jis ėjo
Vaiko pievom ir jaunuoliška brasta,*

*Kazachstano karcery klūpojo
Šalimais ant cemento grindų,
Laisvę prie Mickevičiaus Adomo
Šaukė mano kūnu ir krauju.*

*Jau čia pat... Nuvežkite į girią,
Ten išburs neiškasta duobė -
Ne, ne griaučiai pelkėje nežinomoj,
O šventimų paslėpta garbė.*

Labanoras, 1989 m.

XX XX XX

*Suveržtos rankos,
Surištos kojos,
Kruvinu lozungu burna užkimšta -
Susipažinkit:
Žemė gimtoji,
Kadaise buvus laisva tauta.*

*Manot, kad viskas?!
Manot, kad amžiams?!
Kad nepraūš jau tiesos audra?!
Vergė Izaura
Sauvalės pančius
Plakimo stulpą pamilt versta...*

*Tik neištarkit:
„Mylim vergiją“,
Tik neprekiaukit anei žodžiu.
Jau prie Igarkos
Kapai prabyla,
Skelbdami tautai laisvę širdžių.*

Kiaukliai, 1989 03 08

XX XX XX

*Revoliucija vyksta toliau,
Revoliucija nepralaimėjo.
Už grotų mes dar - o gal jau
Kapai ir rūsiai atsivėrė?!*

*Išeik, mano tauta, baltai
Apraišiota įkapių drobėm
Kaip Lozorius - ak, ar matai -
Juk Prisikėlimą įrodė*

*Tasai, Kurs pamilo Tave
Už šešeto šimtmečių tolio.
Jau dvokia!" - bjaurėjos minia,
O tarė Jis: „Kelkis, Gyvoji!"*

Labanoras, 1989 03 29

xx xx xx

Šaltinis per dykumą
Tartum per vaiko galvelę
Sruvena vingiuodamas Krikšto vanduo.
Nejau mes dar tikime
Mažą, bet žalią žolelę
Pakilsiant, kai tiktai srovė iki jos atvingiuos?

„Nė vadas Saliamonas
Taip nevilkėjo
Kaip tu, mano tyrų mažoji sesuo.
Žaliuoki kaip iššūkis
Pragaro smėliui,
Žydėki, šnabždėdama: „Brolis... vanduo...“

Labanoras, 1989 04 12

Mes – krikščionys

*Mes mylėjom Tave, Tėvyne,
Mes nesijaučiam Tau nusikaltę,
Prie šalies Tau, neišsigynę,
Mes stovėjom, kartu apkaltinti.*

*Ir Trispalvę, ir Vytį uždraudus,
Ir Kudirkos Giesmės nepalikus
Mes nebojome teismo šauksmo:
„Buržuaziniai nacionalistai!“*

*Auditorijos Tave užmiršo,
Televizija, laikraščiai, radijas
Per kits kitą dešimtmečiais piršo
Mums ir kalbą ateivę, ir pažiūras,*

*Tik Tvirtovėj su kryžium ant kuorų
Tu dar gyneis, dar vis nepasidavei.
Ir po Biblijos žodžių kartojom
Tavo Laisvę, kaip riteriai įžadus.*

*Kristaus Kūnu atšildėm, kas mirė,
Sielos spindesiu švietėm kalėjime,
Katakombose pripažinimo
Neieškojom. Bet Tave – mylėjome.*

Labanoras, 1989 04 17

XXX

*...Ta pavėsyje žydinti rožė -
Tavo sąžinė lagerio prieblandoj -
Nesutraiškė ir neužgožė,
Ir neperdažė - neišniekino.*

*Štai gyvenimas - stiebas dygliuotas -
Nieks nepereis nesusikruvinęs,
Štai tikėjimas - štai atiduotas
Žiedo veliomas vergo vestuvėms*

*Su Laisvąja. Teisybė jos vardas.
O valdovas paskelbė ediktą -
Tampa laisvas kiekvienas jo vergas,
Kam Tiesa sužadėtine liktų.*

Labanoras, 1989 09 22

XXX

*Nusileisk takeliu į pašlaitę,
Kur šalpusniai, gysločiai, ramunės,
Šalavijai - vaikystės draugai tie -
Saugo tūkstantmečių pastovumą.*

*Nekliudyk savo žvilgsniui keliauti
Slėnių giriom, keliais ir upeliais,
Paiką išmintį jais nusiplauti.
„Ak, jei būtumėte kaip vaikeliai..."*

*Ant sugriuvusio postamento
Vakarykščiam gyvenimus lėmusiam, -
Kalas pienė - visai nesikeitus,
Pragyvenus ir hunus, ir Lening...*

Labanoras, 1989 09 25

XXX

*Laukiu. Pumpuras tuoj išsiskleis,
Toly šmėkštels žmogus ar žuvėdra.
Pamaldžiai klūpo bangos būriais...
Laukiu. Tuoj bus stebuklas - ar vėtra -*

*Laukiu to, kurs ateis iš kalnų -
Liūdnas bus, gal šypsosis nežymiai.
Laušim duoną, ir nuo jo delnų
Ant riekės pasiliks keistos žymės,*

*Ir nedrįsiu paklaust - ar tai Tu -
Nes ir vėl kaip kadaise paliesiu
Sukrešėjusių dūrių randų
Visiems amžiams įrodytą tiesą.*

1989 09 25

XXX

*Nakties tolumoj žiburių vis daugėja
Ten miestas turbūt ar kaimelis jaukus
Į kelių nežinomą vėjuos išėję
Tikėkim surasią nakvynės namus*

*Nebūna juk vartai visi uždaryti
Ir ne už visų tyko šunes pikti
Dar daugelis bus tuo Vardu išganyti
Kalėjimų eros pačiam pakrašty*

1990 03 22

XXX

*Kaip protėvių kaulus,
Kai sausvėjis karštas nužarsto smiltynus,
Mes rankiojam prūsų pavienius žodžius
Ir ieškom, kur jotvingiai pėdą įmynė -
Genčių ir kalbų, kurios čia nepabus.*

*O tu pabudai, mūsų Kankine Žeme,
Neklausus Amerikos anei Maskvos,
Nuolankiai neprašiusi vietos prie stalo,
Ginkluotų taikos pranašų užimtos...*

1990 03 31

XXX

*Ką reiškia žibintas ant kalno viršūnės?
Keleivis su deglu, laužai ar nukritus žvaigždė?
Hienos jau stūgauja, sutemoj riejasi šunes,
O alkis krepšy, bėglio ženklas veide...*

*Suteiki tikėjimo, kalno žibinte,
Įkvėpk taurumo brūzgynų gėlės,
Ir tai, ką nešiosi neužgesintą,
Naktyse paklydusiems amžiais žėrės.*

1990 02 28

XXX

*Krauju aplašėjus kaktą ir išblyškęs
Kaip žiedas lelijos, kurs skleisis rytoj,
Tas veidas Bičiulio iš mano vaikystės -
Kraštų ir akiračių žemėj kitoj,*

*O aš čia kaip žvalgas, dalyvis desanto,
Nuleisto slapčiom pavojingoj šaly -
Lėktuvas nuskrido, nutolo nuo kranto
Laivai šviesiaburiai, apleido savi,*

*Tik spindi veide Aukštumų Pilietybė -
Iškart atpažins ją nakties valstija
Ir juodą karūną, turtus ir galybę
Mainais ilgai siūlys už vieną, už ją...*

*Mačiau jau daugybę didingų valdovų -
Auksiniai jų sostai, haremai linksmi,
Tik rūškanas žvilgsnis jų primena šlovę,
Kuri nebelauks kaip laivai tolimi.*

Labanoras, 1989 09 13

XX XX XX

*Šitas lapas, šitas žiedas,
Šitas mėlis horizonte,
Šitas paukštis iš tolybių, nešantis kažką snape, -
Tai tik ženklas, tai tik pėdos,
Vedančios į kitą krantą,
Kur teisingas piktam nelygus nei triumfe, nei kape.*

*Tik miglotas priminimas
Esančios skaisčios tikrovės,
Nuolauža iš Kontinento, paskandinto mūsų akimis,
Išskalauta tų sekundžių,
Kai su savimi kovojai,
Kai gijelę į Anapus, rodė, nedraugas atims,*

*Bet nepajėgė, ir šiltą
Prie krūtinės sopulingos
Spaudžia savo Atlantidos trumpą šifrą žmonija.
Taip, dar nesugriautas tiltas,
Kompasas dar neklaidingas
Ten, kur sukuriuoja bangos -
šešios raidės -
MARIJA!*

Labanoras, 1989 09 23

Baltoji mano Motina

*Baltoji mano Motina su Kūdikiu ant rankų
Mes tokie nepanašūs - Tu skaisti, o aš?..
Bet ir mane baltos lelijos sapnas lanko
Iš aukšto tvieskiantis pro grotas špižinės*

*Ar Tavo sauja tremtiniams jį pamėtėjo
Į tą - beviltiškiausią - iš naktų?
Ilgai dar sąmonės riešukučiose švytėjo
Jo atminimas vandeniui švęstu*

*Baltoji Motina, glėby atnešus šypsnį
Kuriuo Būties Gelmė save atvėrė mums
Juk Tu dabar visiems laikams paliksi
Visų tautų, lemčių, kančių sūnums...*

Labanoras, 1989 09 24

XXX XXX XXX

*Už lango sužeistosios atminties,
Už spyrių, spjūvių, sutryptų likimų,
Už zonos, saugomos tironės nebūties,
Nuošalumoj keista gėlė parimo.*

*Nepamenu jos kvapo nė spalvų...
Ir tik beviltiškiausią vergo naktį
Mačiau vienam iš kliesėsio sapnų,
Kančios vainikui surakinus kaktą:*

*Ji žydi šimtmetų kelis kartus
Tik ten, kur kraujas šventojo lašėjo.
Nepastebės jos snaiperis taiklus
Nė samdomas nuodų taurės nešėjas.*

*Bet jei pavargus kalinių vora
Slaptingon sferon įžengia netyčia,
Jau jokie pančiai, jau jokia tvora
Iš jų laisvos širdies nebesityčios.*

*Jie eis rankas ištiesę ir vaitos,
Iš naujo lies ir vardins, kaip kas moka,
Upes, medžius ir paukštį ant šakos...
Taip, tu jau priėjai, Rytų Europa!*

Labanoras, 1989 12 28

XX XX XX

*Šaltas kaip užmiršimas Buriatijos upių vanduo
Sako, aukso yra - mus ir atvežė aukso ieškoti.
Mūsų kaulus šerkšnu persmelks tundros ruduo,
Ir spindės jie nelyg paauksuoti.*

*Palaikų artimieji, marodieriai gi - lobių tikėdamies
raus,
Bet tarp skeletų ras tiktai Jėzaus širdies
ir Marijos
Paprastų medaliukų, iš alavo liėtų blausaus
Ir nešiotų, kol vergo bičiulė mirtis pasivijo...*

*Nenužudė, neišveikė ir neatskyrė nuo tolių gimtųjų -
Mes už rankų jus laikėme Baltijos kelio vienybėje,
Mes visi pasirašėm už tautą prie jūsų, gyvųjų,
Bet įskaitė vaikai tik ir tvirtino vėlių
seimai Amžinybėje.*

1990 01 24

XXX XXX XXX

*Jėzaus saulė nuo ryto ant mano tremties,
Ant žaizdų mano - Jėzaus lėlijos.
Nesunku, ak tikrai nesunku iškentėt,
Kai tave taip nepaprastai myli.*

*Taip, ten tolyje vielos spygliuotos, tvora,
Ausyse - svetimkalbės komandos
Ir kaip žvilgantys dalgiai grėsmingai svyrą
Geležinkelio bėgiai - į taigą.*

*Bet iš kraujo klanų - ta Trispalvė Gėlė...
Dykumoj jau stabai, ešafotai,
Rodos, baigia, kaip pranašas skelbė, dūlėt,
Ir kaip vaikas Ji šypsos - už grotų...*

1989 08 27

XXXX XXXX XXXX

*Tas, kuris tave lydi, yra vardu Meilė
Kai anąkart verkei - Jis rymojo kartu
Nematei, bet jautei, kaip pagaugais ateina
Begalybė Jo žodžių, be garso tartų...*

*Subangavo žolė... Jau čia pat tau po kojų
Ir į krantą atsiplakė taikiai banga
Patiklus mažas paukštis aplinkui lakiojo
Besimeldžiančiam vėrės stebuklo anga*

1990 02 20

Stebuklavitė

*Mano skausmo ir džiaugsmo turgaviečių aidas negirdi
Jie - uolinga sala, vandenyno bangų apsiausta.
Neprekiauju gėlėm, kurios, pirštų nepaliestos, spindi,
Dieną atšvaitą radę šaltiniuose, naktį - skliaute.*

*Būk švelniu bičiuliu, girių slaptį priglobęs kalneli,
Ateinu pasisupti šilų amžinam ošime,
Ne j miestą nuves vėl žolių atkariautasis kelias,
Tik ramybėn, kur liečiąs dangus su žeme.*

*Dar tebejuda birūs aukštaičių smėlynai:
Kažkada čia praėjo Geroji Mama.
Ją atminę be saulės skaistėja žiedynai
Ir užgaudžia „Sveika!“ Labanoro giria.*

Labanoras, 1990

XXX XXX XXX

*Ateina Lietuva, kurioj mes Kūčias švęsim,
Kurioj skambės velykiniai varpai,
Kada už laisvę kritusieji kelsis
Ir sugrąžins, ką pagrobė, kapai!*

Ateina Lietuva - be pjautuvo ir kūjo,
Jaunamartė - šaltinių lelija,
Ištikimąsias dukteris ir sūnus
Įkvėpusi viršukalnių svaja,*

*Ateina Lietuva - kalėjimuos sapnuota,
Sutinusiam po tardymų miege
Regėta angelu ir ištirpinus gruodą
Rausvais lašais - inkliuzija lede...*

*Ateina Lietuva - be kūdikių žudynių,
Be turgų, perkančių ir kūnus, ir mintis.
Tai štai koks tu, lauktasis Atgimime,
Kurį prikėlėm, patys mirdami...*

*Ateik, ateik - pro skurdą, pro blokadą,
Kolchozų prievartą ir lozungų skutus,
Kažkas mus švelniai saugodamas veda, -
Galingas, didelis - kažkas labai šviesus!*

** Pjautuvas ir kūjis - milijonų kančių ir žūtį
ženklinusi sovietų emblema.*

1991-1993 02

XXX

*...Sapnavau didžiulę jūrą
Pilną žalumos ir saulės
Kaip skaidrus stiklinis indas
Sklidiną dangaus skliautų
Betgi nei žmonių nei burių
Tarsi ne šiame pasauly
Nei laisvų žuvėdrų klyksmo
Nuo krantų ligi krantų*

*Jos dugne žybsėjo perlai
Bangose lingavo gėlės
Naro saujos nematuoti
Nežavėjusios akių...
Ir tyla giedojo himną
Tarsi neregimos vėlės
Būtų žengusios paviršium
Žydro kosmoso ritmu*

*Buvo grožio lig svaigimo
Buvo gelmės ir viršūnės
Ir, nepaisant to, aš greitai
Nusivyčiau, pavargau:
Tiesdamas rankas į gylį
Tėvo ieškantis klajūnas
Prigimties balsu kartočiau:
„Atsiliepkite... kas nors!“*

1991 02 23

XX XX XX

Vienintelis! -
Toks artimas Prisikėlimui!
Pavasaris!
Kai tirpsta ledas
Kai prasikala žolė
Kai siela nekalta
Laisvai į tolius sminga
Kaip į baltplunksnį žydri
Gotikinės katedros
Smailė.

Dar suragėjus
Be gyvybės ta velėna
Dar šakos juodos
Purvinai pilki
Keliai
O jau skaidriom kasom
Upeliai pinas
Nešdami tikėjimą
Kvapų, spalvų, arų giesmėm:
tai bus
t u o j a u !

1991 03 08

XXX

*Uolomis ropoja liaunas stiebas
Baltą žiedą keldamas aukštyn -
Tikslą - pareigą - jokiū būdu ne gėdą
Griaudinčių bedugnių pakrašty*

*Kojų mindomas ir plaunamas šaltinių
Nušienaujamas ar plakamas liūčių
Baltą viziją kaip viltį paskutinę
Savo saulei - silpnas augalas - nešu*

1991 05 16

xxx

*...Ta dykuma vadinama „Sirim“
Hebrajiškai - išdžiūvę tai erškėčiai
Kai be jėgų tysojai - prisimink -
Prie skeldėjančių lūpų prisilietęs*

*Kuždėjo tau bemiršančiam dangus -
Apvožęs tyrumas plieninis skliautas:
- Tai aš gyvasis trokštančių vanduo
Aš potvynis... rasa... vėsa gaiviausia*

*Tiktai įkvėpk manęs giliai giliai
Širdim, protu, vos plazdančia gyvybe
Ir tu pakils; įsitverk ir eik
Nesenkančios gertuvės - Amžinybės*

1991 05 25

XXX

*Lelijos žiedlapis ant purvino asfalto
Nesutryptas kanopų nešvarių
Kaip laiškas draugo, antrankiais apkalto -
Skaitau atskleidęs ir liepsnon žeriu...*

*Te nesužino niekas, ką kalbėjo
Poetui nekaltybės paslaptis
Tik rankos, skrynių Sandoros lytėjė,
jau niekada prieš brolius nepakils...*

1991 01 04

XXXX XXXX XXXX

*Jau boluoja aušra... Sustabdykite tankus,
Jau praėjo tamsybių valdžios valanda.
Kraujas Trylikos inkaru sunkias į krantą,
Kur gyvens nugalėjusi laisvės tauta.*

*Ryto vėjas vidurnaktį baigia draskyti.
Ar su laisve gyvent - ar numirti su ja,
Tvinsta žmonės į aikštes, ant potvynio švyti
Jūrų žvaigždė, ir minios kartoja „Sveika“...*

*- Aušra, Rožė, Mergele, jei Tu mus dar myli -
Sugrąžink, įsakyk, - Tu gali, - atgalios... -
Į šarvuotą, ledinę, pastėrusią tylą -
Šaukia motina, sesė, dvasia Lietuvos.*

*...Jei dar myli... Marija! Mus Sūnui užtarki,
Nes kitaip žemės teisė ir vėl bus kurčia.
- - - Jau virš Vilniaus aušra! Nesuspėjote, tankai!
Jau į pragarmes garma šėtono valdžia!*

*1991 04 -1993 02 10 **

** Lot. „Dabar atėjo jūsų valanda, tamsybių siautėjimas." (Lk 22, 53).*

XXX

*Man davėt rožę -
Tokią dygliuotą
Kaip tas lieptelis
Kuriuo einu
Į savo laisvę
Ar ešafotą -
Kaip Dievas nori -
Tiesiu keliu*

*Delnais suspaudžiau
Tartum likimą
Skaudų, bet savą
Iki gelmių
Ir sausio naktį
Tryliktą - trylika
Švenčiausių ašarų
Virto krauju*

*Ir jos užbūrė
Baltą karūną
Ant geltonplaukės
Tautos kasų
Jau nenuplėš jos
Sparnai siaubūnų
Jau neaptėkš jos
Gličiu purvu*

*Iš vieno perlo
Iš ametisto
Lelijos žiedo
Žalios rūtos
Kalte iškalta
Liete nulieta
Spindėk per amžius
Virš Lietuvos- - -*

1991 05 24

XX XX XX

*Paslappingoji Rože, žydėjai,
užstojus Parlamento rūmus,
Paslappingoji Rože,
tikėjimo mūsų Tavim - nenušaus...
Vėl - stipresnė už tankus,
kulkas, už šėtono gudrumą
Dengia Lietuvą klostė
Jos baltojo rūbo šviesaus.*

*Būk kaip vizija laisvės -
iš naujo, pro randus, pro žaizdą,
Kaip iš ilgesio gimus
žydrų aukštumų lelija,
Tau, kančių horizonte
žemai pasilenkusi žvaigžde,
Ir malda, ir iš kapo
duobės prisikėlus svaja!*

1991 08 15

XXX XXX XXX

*...Nebežinau, ką aš labiau myliu:
Ar baltą rožę, kankinių krauju rasotą,
Ar krištolo leliją slėnių tolimų,
Nekaltumu aušrinės nuspaltotą?*

*Rytų gėlė, išdygus ties slenksčiu,
Už grotų pamerкта skaidraus vandens qсотy,
Sakyk man, ar su Kristumi kenčiu?
Ar leis man tavo krištolu liepsnoti?*

1991 08 10, Šv. Lauryno diena

XXX XXX XXX

*...Ne už poaukščius rašo poetas,
Ne už pinigų kunigas meldžias.
Aš taip pat sukilau prieš sovietus
Ne todėl, kad ateičiau į valdžią.*

*Ne dėl grožio lelijos pražysta,
Ne drėkinti juk trykšta šaltiniai, -
Tai gyvenimas jų, kaip ir Kristaus,
Jų buvimas ir jų atpirkimas.*

*Jos negali kitaip, tai ir žydi;
Juose netelpa - rašo ir meldžias.
O jei versmės galėtų netrykšti -
Būtų požemio balos, ne versmės.*

Kaunas, 1991 11 28

1991 sausio tryliktoji

*Virš veidų ir žaizdų,
virš minių naktyje prasiskleidus
Paslaptingoji Rože, -
tai ašarų maldos tenai,
o ne sausio speiguota rasa -
Ant pažįstančių
ir nepažinusių dar Jos nepaliesto grožio
širdžių nusileidus
Tu laimėjai
mūs' taikųjį mūšį -
ne ginklo - stipresnio - teisė -*

*Ar girdi,
neapkenčiantis,
kruvinas, aklas pasauli,
Ar girdi? -
jau triumfuoja ne smurtas,
o laisvės svajužė šventa,
Naują erą,
kur Kūdikis
Rožės skeptru viešpatauja,
Kaip gyvybę Anapus atverčia -
dabar jau visų mūs' sesuo -
Loreta -*

1992 01 13

XXX

*Sunkus buvo tankas, kuris ant Tavęs užvažiavo,
Plieniniai ir aštrūs vikšrai, kurie draskė susmigę.
Ar spėjai sušukti - ir ką? - Dangui, Rytdienai, Mamai
(Tėvynė! Ir laisvės - šviesos- sklidina begalybė!)*

*Skaudėjo labai? Sopulys numarino net skausmą?
(Žaizdas glamonėjantys motinų pirštai ir lūpos
Pajėgtų - sutraiškytais jų palaikais apsisiaustų
Ir dvasią, ir šypsnį, ir gyvastį savo ipūtę.)*

*Bet Tavąjį kūną į žemę išpaudė metalas,
Į taurę suliejo drauge su krauju savanorių,
O siela pakilo ir vėl - antrą kartą - pastojų jiems kelią
Nematomu milžinu. Ir tankai sustoję.*

Kaunas, 1992 m. sausis

XXX XXX XXX

*Žalia žolė, kiek akys beužmato,
Ir horizonto mėlis kaip svaja, -
Dvi laisvės spalvos - džiūgaukite, akys,
Kol jas pavogs vienutės tamsoje,*

*Kol jas suaižys ginklų kanonados, -
Kai auštant vedė šaudyt nekaltus,
Ant tankų vikšrų pėdsako suradom
Gyvos istorijos sukruvintus lapus,*

*Rašytus Kražiuos kavalerijos kanopom
Ir Rainiuose kankinamų riksmu,
Karstais, iš Sibiro sugrįžusiais Europon,
Ir kryžiais maumedžio, pražyduisiais džiaugsmu!*

1992 02 21

XX XX XX

...Gausk, varpe -
didelių šventovių bokštuose
ir pavasario žiedų spalvose,

Gausk, varpe -
neregimose stygose,
kurios vyturį kelia į dangų,
ir saulėtuose upeliuose -
iš ledo kalėjimo
paleistuose,

Gausk, varpe,
sakyk - PRISIKĖLĖ! -
ir mūsų Tėvynė laisva,
gyvas Jėzus keliauja per ją.

Gausk- ALELIUJA! -
velykinis varpe! -
ir niekam nežinomaj,
bet mylinčioje
mažoj širdyje!

1992 03 15

XX XX XX

*Knygas ir filmus mėgau iš mažens,
Kur blogį nugali, o Gėris laimi,
O baltos gėlės ant nesuteršto vandens,
O mintys kaip dangaus gilybė blaivios*

*Ir tas ieškojimas ištikimų širdžių,
Ištikimų ne man - jaunystės svajai,
Ir tas tikėjimas - toks vaikiškas, girdžiu -
Kad ne fantazijos, kad visa tai įmanoma*

*Dabar viršukalnė visai jau netoli -
Štai Pažadėtoji po kojų plyti žemė
Jos upės srūva pienu, medumi,
O sakėte: iliuzijos... chimera...*

1992 04 04

XX XX XX

Yra taurė,
yra viršūnė,
yra ryto gėlė,
virš tarpeklio palinkus,
kurios drumzlinos akys
nemato
/dėl skaidrumo jos - akina/

Yra versmė,
duonos laužyme trykštanti,
apvaisinanti sąžinių
dykvietes,
kurios ilgesio jūra -
už laiko ir kosmoso
rato

Yra auka ar malda -
dvasios sparnas
Trejybės švytėjime, įžado
žiedas ant piršto -
ačiū, Jėzau,
už dovaną šią -
Šventą Dvasią

Kaunas, 1992 04 19, Velykos

XX XX XX

*Sibiro upės
ne vandenį neša -
lietuvių ašaras*

*Sibiro žemėje
ne rūdos slūgso -
sukrešėjęs
lietuvių kraujas*

*Sibiro pusnys
ne raganos smegenim
žiba -
seserų kaulais*

*Ir vis dėlto -
„Tėve, atleisk-
mums atleisk -
kaip ir mes atleidžiame
savo kaltininkams“*

Kaunas, 1992 04 24

Šv. Marijos litanija

Mergele ištikimoji...

*Ištikima Dievui
Ir Jeruzalės vilčiai
Ir ryto rasos skaidrumui
Ištikima
Tautas dar nuometas dengia
Ir jos nežino
Ką neša mažoji Nazaretietė
Betliejun ateidama*

*...Po daugelio metų
Jeruzale bus Vilnius
Muš tryliktą valandą naktį
Laikrodžių svarsčiai -
Tie sunkūs raudoni
Lašai
Ir vėl stovėsi tarp mūsų
Kaip anuomet po kryžium
Ištikima - Vilniaus vilčiai
Kaip tikino
Pranašai*

1992 rugpjūtis

Šv. Marijos litanija Motina nepalytėtoji...

*„...moteris pabėgo į dykumą,
kur buvo jai Dievo paruošta būstinė...“
(Apd 12, 6)*

*Negyvój karšto smėlio dykrój
Liūtas saugo nepaliestą gėlę
Keisto antspaudu žymės uolaj -
Ar šaltinis ja paslėgtas gėlas?*

*Eik šliūžė karavano alsia -
Greit sutems, juk matai, vakarėja
Tolsta balsas... Tarpeklio vėsa...
Užpustys bėglio pėdsakus vėjas*

*Netikėkim niauriu likimu -
Būtį valdo slaptingoji Meilė
Liūtas tų neprileis prie gėlių
Kas be rakto šaltiniui ateina*

Berčiūnai, 1992 08 07

*„Tautos iširdo, tačiau atėjo tavo rūstybės laikas,
metas teisti mirusius ir atsilyginti savo tarnams,
pranašams ir šventiesiems, ir visiems bijantiems
tavojo vardo, mažiems ir dideliems, ir metas
sunaikinti tuos, kurie niokoja žemę“*

(Apr 11, 18)

Vaikžudžiams

*...Ir kraujuose tekės
ant Jūsų miestų saulė, žmogžudžiai,
Ir kruvinai paraudęs mėnuo -
tas, iš Apreiškimo.
Ir Jūsų kaltint eis/ir teist/
ne Kristus, o vaikai,
Kuriuos - gimdytojų valia -
ne budelio - o g y d y t o j o -
peilis pasivijo
/dar iki gimimo/.*

*-Kur, Viešpatie, esi,
kur, Gailestingasis, Tavieji pažadai, -
Vaitos, prasmegdami
siaubingų dulkių gūsiuose,
kultūros centrai ir modernios
mūsų klinikos
/Nusikaltimų saikas pildėsi ilgai.../
Ir prisipildė - tyčiotis gana -
Mažųjų Sąjungininkas
šįkart pakyla teismo krasėj,
cinikai!*

Klaipėda, 1992 m. rugpjūtis-spalis

XXXX XXXX XXXX

*Ilgiuosi amžinos jaunystės,
Ilgiuosi amžino žydėjimo,
Ilgiuos lelijų, kurios žydi
Išdegintos dykynės vidury.*

*Šaltinio ieškau,
Kur vanduo sruvena praregėjimo,
Kuriuo akis nuplovęs,
Paslaptis geri.*

*Dar neradau,
Dar tikrai krašteliu akies regėjau,
Žaizdotom kojom akmenis įkaitusius liečiau,
Tačiau tikiu - ir ne mažiau karštai tikėjau,
Kai upių sausvages,
Negyvus stagarus mačiau.*

*Todėl - brendu tolyn, benamis beduinas,
Apsiaustą vieną tik,
Paplotį duonos beturįs.*

*Akiraty - sustingęs smėlio vandenynas,
Bet ten... kažkur... jo išganingam vidury...*

Berčiūnai, 1992 08 13

XXX

*Kur mačiau tą skaisčią pievą,
Apskliaustą sraunių upelių,
Akmenis senus, kerpėtus
Draugėje skurdžių gėlių?
Mažas didelis pasaulis,
Skrynion atminties sudėtas...
Ar buvau čia, ar vaidenas
Einančiam troškiu keliu?
Viskas sava ir matyta,
Moja ilgesio bičiuliai -
Medis vienišas laukuose,
Ajerai paežerėj,
Atveria baltutę širdį
Kaip vaikystėje motulė
Baltosios vandens lelijos,
O nurimusioj gelmėj -
Kaip stikle granito juodo
Jų skaistybė atsispindi, -
Dar pabūkim čia, mamyte,
Dievo sosto artumoj, -
Negirdi? - tai „Šventas, šventas“
Gieda chorai stebuklingi.
Nejunti? - tai švelnios rankos
Supa mintį mūsų tyloj.*

Kaunas, 1992 09 12-22

Paruzija

*...Po viso šito triukšmo ir klaikumo,
Tuštybės puotos, siaubo akyse -
Jūs dar išvysit skaistų Žmogaus Sūnų,
Ateinančių dangaus debesyse...*

*Jisai ateis kaip tūkstantis griautinių,
Kaip okeanas teisiančios šviesos,
Kaip žemę apsemianti lavina ugninė, -
Vieni joj degs, kiti - paskęs žieduos...*

*Pažvelk, pažvelk į vakaro paskliautę -
Jau laiptai Žengiančiam raudoniu atlieti, -
Kara, melai, sodomos tebesiaučia -
O visa tai nepaprastai arti...*

*Mes susirinksim Viešpaties artybėj
Už stalo didelio ir užtiesto baltai,
Ir nieks klastos jau nebedengs saldybe,
Ir užkulisių nebeslėps kaltai...*

*Ir bus širdis kaip duona ant patenos
Visų vienų kitiems atiduota,
Kaip bendrų vaišių vynas, džiaugsmo pienas
Į Dievo meilės indą supilta.*

Kaunas, 1992 10 12-14

1992 10 25

*Alkani ir apiplyšę -
Kūnas šqla - o dvasia
Mes grandinių vėl prašysim
Vergo virpuliu balse.*

*Kraujas – baltos slėnių gėlės -
Į erelį - strėlėmis -
Padėkojo savo žmonės,
Užmušė akmenimis.*

*Don Kichotai - žydrą svają
Savo išrinktai žadės -
Už bedugnės - per erškėčius -
Iš sukruvintos širdies –*

*Argi jie nepasimokė,
Kad už skarmalus menkus,
Šiltą kampą, pilvą sotų
Tautos garbins skriaudikus?!*

*Kad ištikima mergaitė -
Vardas perkirstam skyde -
Pasirinks didesnę kraitį,
O ne riterio žaizdas...*

*Pasirinks vergovę žavią,
Narvą aukso lubomis, -
Baltą gėlę - žydrą svają
Užmušė akmenimis.*

*Kaunas, 1992 10 30**

** Rinkinių į Lietuvos parlamentą data. Rinkimus,
laisvės kovotojų šokui, laimėjo ekskomunistinių
jėgų atstovai.*

XXXX XXXX XXXX

*Ne, tauta mūs', tu ne bloga, tu tik nesi k i t o k i a ,
Kaip mums vaidenosi, išimylėjusiems kareiviams ir vaikams,
Juk tautos visada akmenimis užmoka
Nesavanaudiškiems, tyriems vadams ir pranašams.*

*Na, o diktatoriams ir cinikams, jas plėšiantiems grobuonims,
Kurie kasdien jas gano ugnimi ir geležim,
Kurie iš jų tyčiodamies ir prievartaudami didžiuojas, -
Nevys jiems rožės ir paminklai marmuro jiems kils.*

*Bet aš nesigailiu, kad buvome kitokie,
Tikėjom meile, liudijom ją savo mirtimi,
Ir aš nesigailiu, kad melo meno realizmo nesimokėm,
Kad apspjauti ir atstumti toliau tikėsim Tavimi.*

Kaunas, 1992 11 16

Kražių bažnyčios gynimas (1893-1993)

*...Sako, gyventi reikia m o k è t
/Visi išmintingi taip daro/
ir Dievą taip garbinti ir taip tikėt,
Kad neužkliūtum, pavyzdžiui, carui...*

*Nemokėjot, kražiečiai, prasčiokų vaikai,
Moters, vyrai nekalbūs, keistai užsispyrę -
Kaip žemaitis, Švenčiausią apglėbęs tvirtai,
Kol sulaužė rankas, - taip Jūs laikėtės Rymo...*

*Nemokėjot, viešai išsigynus tėvų,
Patyliukais ieškot įsisūnijimo.
Ačiū Jums - Jūsų katorgos, kirčių keliu
Šiandien kūdikiai - krykšdami -
eina Pirmosios Komunijos.*

Kaunas, 1992 11 17

XXX XXX XXX

*Dangaus juodybė - kaip recidyvisto sąžinė
Blyškus mėnulis ir žvaigždė - kaip turkų herbe
O sausio atšiaurumas, speigo adatos
O tau per tuščią miestą, naktį žvarbią*

*Daug žiburių, bet jie toli, tavęs nepakvietė
Daug ilgesių, kišu rankas į laužą, šildausi
Ir maldos išskečia sparnus virš tyrų kapvietės
Ir viskas virsta vienu dideliu visų mūsų ilgesiu*

*Kur link tas nepašaunamas meldimų paukštis skrenda ?
Prie mėnesio danguj žvaigždelė irias
Ar į Arcachą*, kur skeveldros „Grado“ krenta?
Ant balto rankšluosčio - gėlė ir durklas, ją nuskynęs*

Kaunas, 1993 01 26

** Arcachas - armėniškas Kalnų Karabacho pavadinimas.*

XXX XXX XXX

*Mano kelias užgriuvo aštriais akmenim,
Bet vis viena aš eisiu.*

*Mano gėlę nukirto lenktu kinžalu,
Bet vis viena aš myliu.*

*Paukščio skrydį sustabdė paklydus strėlė:
Plunksnos - snaigėm, lietum kraujas sunkias*

*Ir pažyra ant popieriaus
Lapų - eilutėmis.*

Kaunas, 1993 02 01

Cova da Iria (Apsireiškimas Fatimoje)

*Ne teologams, ne daktarams,
Kurie visažiniai, patyrę, -
O ginė avis trys piemenai
Į slėnį Cova da Iria.*

*Neturi taip būti, turbūt netiesa,
Na, kaip taip, su niekuo nederinus
Iš aukšto leidžias gėlės šviesa
Ir renkas kvailus ir pažemintus.*

*Neturi taip būti, juk mes ne vaikai,
Doktrinos ir mistikos yra...
O sukasi saulė - ir ką tu jai?! -
Virš drebančio Cova da Iria.*

*Argi kitaip Lietuvoj TĄ NAKTĮ,
Tą lemiamą Sausio tryliką? -
Specnazas, ėmęs Kabulą pernakt,
Dieną grobęs Ameriką tylinčią -*

*O čia - su iškelta Marijos Rožė
Minia; moterėlės... prieš Žvėrį eis...
Juokinga, nebūna taip, žinoma, ne!
O gniūžta be garso bejėgė imperija.*

Kaunas, 1993 02 01

XXXX XXXX XXXX

*Aš pažinau nelaisvės karcerio šaltumą,
Alpau iš laimės, kai išlaužė jo duris,
Ir džiaugsmą pergalės, ir pralaimėjimo kartumą
Aš pažinau rugpjūtį ir vasarį su jumis.**

*Stovėjau vienišas, kai minios „taip“ kalbėjo,
Prieštaravau vieningam šauksmui „ne“,
Dar vaikas būdamas tironams nusidėjau,
Supratęs - ne tas pats tiesa ir dauguma.*

*Taip ir nešuos iš erškėčiuoto laiko,
Ką andai radom ties giljotina:
Svarbu ne skaičius, kiek tave palaiko,
O ar esi teisus? Ar Dievas tavyje?*

1993 02 15

** 1991 m. rugpjūčio 22 d. galutinai žlugo sta-
linistų pučas Maskvoje, Baltijos šalims ir ki-
toms sovietijos pavergtoms tautoms atsivėrė
kelias į laisvę. 1993 m. vasario mėn. Lietuvoje
rinkimus pralaimėjo „Vilties prezidentas“
Stasys Lozoraitis*

XXXX XXXX XXXX

*Tik vieną mylimąją, tik tave turėjau,
Nelaisvei nuteistą, kankintą kruvinai,
Kaip motiną, kaip seserį, kaip sužadėtinę mylėjau,
Manau, kad skaisčiai ir ištikimai.*

*Tau ačiū, mano tauta, kad lig dugno
Tą karčią taurę duodi man išgert,
Kad būtų visas kryžius; kad per ugnį
Tą viską perleisčiau, ką skyriau tau pagerbt.*

*Kas liks? Tarp pirštų ir per dvasios žaizdą
Tartum per sietą pelenus barstau.
Taip, Sausio tryliktoji... Mažas deimantas,
Apvaizdos dovanotas man ir tau.*

Kaunas, 1993 02

XXX XXX XXX

*...Kai pavargsim nuo publikos ir nuo dirbtinio ryto,
Nuo „tiesų“, kur kabutėse, ir nuo melo drumstų vandenų
Ir kai mūsų tėvynė nebus jau šėtono žvaigždės satelitu, -
Atsiversim knygas ir dainas ir ieškosim švarių šulinių.*

*Atstatysim teisybę, ne jos pagerbimo paminklus,
Numazgosime lūpas, akis ir į dangų panersim sparnus,
Ir kely nebelauks išdavystės paspėstos jau pinklės,
Ir žvėries-antikristo žymės ant kaktos ir ant rankos nebus.*

*Aš tą laiką sapnuoju, kaip andai sapnuodavau laisvę,
Aš blaškaus kaip narve uždarytas laike š i t a m e ,
Evangelijų knygą sklaidau ir, kaip žydai, Jį klausiu:
- Rabi, kaip tai įvyks? Kokiu ženklu pakviesi „Eime“?*

*Suliepsnoja mintim iš anapus eilutės
Ir atsako neguosdamas dvelksmas tylus:
- Reiks pirma atmestam, nukryžiuotam, apspjaudytam
būti,
Bet paskui... Trečią Dieną ateisiu pas jus.*

Kaunas, 1993 03 18

XXX XXX XXX

*„Tiesa padarys jus laisvus“, -
Žadėjo tuomet Nazarietis,
O skeptikas ciniškai tarė:
„O kas gi yra tiesa?“*

*Ironišką frazę kartoja
Jie žengiantiems mirt lig šiai dienai
/Krauju iš po nimbo erškėčių
Aptekusios akys pažvelgs./*

*... Tiesa - kai į tolimą kelią
Bičiulis išvykdamas draugui
Kaip kristolą patiki nuotaką
Apginti, išsaugot, globot -*

*Ir randa po metų ar keleto
Sugrižęs į santuokos pokylį
Ją taurią, garbingą, ištikimą,
Belaukiančią vien tiktai jo.*

*...Tiesa - kai šalies prezidentas,
Apsupus parlamentą priešams,
Nesutepa sąžinės nuolaidom,
Nesprunka su pinigais -*

*O imasi kryžių kaip lemtį
Būt - žūt su tauta - tartum pareigą
/Taip, kritikai, taip, oponentai,
Per daug jau tiesiogiai kalbu!/*

*... Tiesa - kaip erelis virš tyrų -
Nešnypšk ten, angie, nepasieksi,
Kaip pienė, prakalus asfaltą, -
Į saulę! - stebuklas juk tai!*

*Tiesa - kai į gatvę be darbo,
Bet pažiūromis neprekiauji,
Tiesa - kiauras batas ir badas,
Bet trupinio vogęs nesi!*

*Kai vaikas suaugusiems taria,
Ką žino jau visas pasaulis, -
Jie krūpteli ir susižvalgo, -
Tokie išmintingi visi -*

*Taip, neapsimeskim nematę
Tiesos, kuri suteikia laisvę, -
Štai stovi Jinai prieš Pilotą -
Tokia jau nediplomatiška,
Bet sąžinė Jos - teisi.*

Kaunas, 1993 03 21

XXX

Vytautui Landsbergiui

*Mes pakelėm bures, vergvaldžiai kurias buvo surišę,
Naktį, kovo 11-tą, išskleidėm jas, ir pirmyn,
Iš paskos abejojančių ir besiryžtančių laivių vimpelai kyšo, -
- Kapitone, jei žūsime - laisvus mus Viešpaties jūra priims!*

*/Maištas laive, kapitone, sugrįžkim vergijon,
Maištas laive! - viskas brangsta, krantų nematyt,
Kas tas fantastas, nutraukęs tą saugią grandinę
Ir išburiavęs į nuožmų taifūną nakty?!/*

*Tolių platybių, erdvios žydrumos išsigando vergai,
Maištas laive - ekonominė krizė - kur krantas?!
Kur įprasti ant minčių ir ant riešų grandinių žiedai?!
O Pažadėtosios žemės kaip nėra, taip nėra horizontuos.*

*/Maištas laive, kapitone, į prazūtį nyram,
Maištas laive, šalta butuose, degalinės - tuštin.
Kas tas svajoklis, išplukdęs iš uosto į siaučiančių gylę?!
Kas tas diktatorius, liepęs irkluoti pirmyn?!/*

*Leiskite mums pasirinkt artimesnįjį krantą, -
Moja iš tolo - mieli prižiūrėtojų mūsų veidai..
Kas davė teisę jam spręst, ne jis vienas supranta,
Mes - širdyje kapitonai visi, laisvė - mūsų geismai.*

*Tu nedrebėjai, kai puolė piratai, šaunus Magelane,
Kai atsiskyrusį laivą ėmė tankai jų abordažū -
Betgi dabar - tavo jungos ir šturmanai, tavo komanda
Šaukia - šalin nuo tiltelio. Ir teisūs jie/?/ Krantas išnyko.
Baisu.*

*- Bus žemė, iš ūkanų ten ji iškils, bet ne ta.
Pirmyn, karavelės, priekyje - „Santa Maria“,
Negrižt į pakrantę, kur pykčio puota,
Kur rankena ginklo tautiečių krauju aplieta,
Negrižt jau į velnio vergiją!*

*/Štormas! Ir laivas grėsmingas toli -
Vėliavos plaikstos - lyg žvaigždė, lyg kaukolė.
Grįžk, kapitone, į uostą - bet tu kažkodėl negali, -
Akmenys lekia kartu su purslais į tiltelį, ir viesulas
kaukia...*

*Grįžk, kapitone, - kur šaukia jį toliu trauka?! -
Grįžk - ar nematot, jis beprotis, aklas fanatikas,
Baigėsi silkės, ir gėlas vanduo, ir druska,
O nuo tiltelio jo akys vis ieško legendinio sėšiaurio.../*

*Kelias į Indiją, šiltas pietinis vanduo,
Kryžių išmeigsim į atrastą naująją žemę, -
Moja iš tolo jam laisvė, tik ji, neišdavus sesuo -
Maištas laive, apačioj, tribunolą jam lemia.*

1993 03 23

XXX XXX XXX

*Garbinkim Viešpatį saulės tekėjimu,
Garbinkim sielų mažųjų skaidrėjimu,
Požemiuos laisvu šaltinių tekėjimu, -
Garbinkim Viešpatį!*

*Garbinkim Viešpatį vaiko tikėjimu,
Miško gėlės paslaptingu glūdėjimu,
Ryto viršūnių skaisčiu suspindėjimu, -
Garbinkim Viešpatį!*

*Garbinkim Viešpatį šypsio linkėjimu,
Garbinkim latro šventu įtikėjimu,
Jį - Prisikėlusį - varpo skambėjimu, -
Garbinkim Viešpatį!*

Kaunas, 1993 03 24

XXX XXX XXX

*Palikit man laisvę.
Laisvę verkti
Ir laisvę juoktis.
Laisvę melstis ir abejoti.
Laisvę vienišu gluosniu rymoti
Ten, gimtinės paežerėj.
Palikit man laisvę.
Laisvę - kelio ieškot,
Ties karstu nesustoti,
Laisvę Dievą mylėt
Ir nelaisvės neboti.
Dievas davė man laisvę.
Palikit man laisvę.
Palikit man šventąją laisvę.
Palikit man dykumą.
Palikit man kalną,
Kur vienas užkopti galėčiau
Ir melstis.
/Žemai, atsistūmus nuo kranto,
Palauks tegul valtis./
Palikit man laisvę.
Laisvę elgeta būti,
Vaiku ir raupsuotu,
Keistu ir nesuprastu,
Palikit man laisvę.
Palikite teisę
Būti kitokiu.*

*Ir ką man rašyt, nediktuokit.
Palikit man laisvę
Pabūti su savo skausmu
Prie šėlstančios jūros
Ar almančio girios šaltinio,
Kur srūvantis srautas šviesos
Iš po skliauto blakstienų
Nutyrins.*

Kaunas, 1993 05 29 - 06 30

XXXX XXXX XXXX

*Ir sukilę vergai pasilieka vergais,
Jei virš jų neplevens dvasios laisvė.
Apsitaškę krauju, pasišvietę gaisrais,
Užsisklęs savo norų nelaisvėj.*

*Ir nejus, kaip toliau gudresni juos valdys,
Murkdys veidu į purvą ir kraują,
Juokdamiesi, kaip klusniai didvyris karys
Savo laisvės vardu jiems tarnauja.*

*Nesupras, kas įvyko, raudos ir kentės,
Sukilimai seks po sukilimų,
Nieko nekeisdami, nepalietę esmės -
Vergvaldžių mumyse - nuo gimimo.*

*Ir sukilę vergai pasilieka vergais,
Jei širdy neužgims dvasios laisvė.
Išsirinkę kvailybę ir kerštą vadais,
Savanoriškai grįš į nelaisvę.*

Kaunas, 1993 10 29-30

XXXX XXXX XXXX

— — — *Priglusti prie Viešpaties
lelijos švytėjime
rytmečio toliuose
ūksmėj versmėtoje
kūdikio šypsenoj
priglusti prie Viešpaties
žodyje „Tėve“ — — —*

Kaunas, 1994 04 16

XXXX XXXX XXXX

*Trakšteli Ostija tarp pirštų.
„Nė vienas Avinėlio kaulas
nebus sulaužytas.“*

*Tavo gyvenimas
Jiems išdalintas
po gabalėlį
kasdien.*

*... Vėl telefonas
/piktas, grasus, neramus? -
ne, šį kartą ramybės
pripildytas balsas./
Eik, atsiliepk.
Atiduok.*

*Skambutis prie durų.
Tuoju.
Gaudžia varpas.*

*Tavo gyvenimas
Traška kaip broliams
laužoma duona,
jai gera. O tau?*

*... Viena sesuo tada klausė:
„Ar laimingas?“
...Ostijos ir Avinėlio laime.*

Kaunas, 1994 04 25

XXXX XXXX XXXX

*Ir nesakykit, ponai, nesakykit
Kad šiandien jau nėra ištikimų
Tegul tik prievarta ir pinigų jūs tikit -
Kažkas išauštant laukia ant kalnų*

*Žinau, kad greit išsenka mūsų ryžtai
Koks silpnas mūsų kūnas ir trapus
Kaip jis lengvai aistrų ugnį ištyžta
Pamiršęs vyrų pažadus šventus*

*Kaip žalčiu rangosi į širdį išdavystė
Pavydo demonas kaip sujaukia mintis
Ir baimė milžiną kaip kūdikį suvysto
Kada šešėliu šmėkšteli mirtis*

*Ir visa tai - many kaip ir jumyse
Žmonijos jungas nuo pradžių pradžios
Sizifo akmenį jie tikisi nurisį
Viršūnėj laukia atgaivos saldžios*

*O ten Golgota kelia stulpo kryžmę
/Pro šalį angelas nepranešė taurės/
Suteikt ne atilsio, o tik ištikimybės
Maldauju Viešpatį akivaizdoj žvėries.*

Kaunas, 1994 06 13

XXXX XXXX XXXX

Aš regėjau šviesą,
kurios mirtingojo akys išvysti negali, -
Ten, aukštai kalnuose, -
ir gyvas likau.
Ir dabar žmonių sielą ir sąžinę,
silpną, bevalę,
Taip, kaip savo, kentėdamas, kiaurai matau.

Kam reikėjo klajoti
aukštikalnių dykrom bevaisėm,
Alkti, šalti, blaškytis
bemiegių naktų maldoje,
Kur nežengusi koja piemens,
kur sniegynuos ugnis edelveisų
Amžinai su Kažkuo
sužieduoja tave?

Ir iš dulkių, aplipusių glitų
pasaulinį turgų,
Kur nesutepto santuokos
patalo tik naivuoliai ieškos,
Vėl pabėgtum takais,
veržlūs srautai kur gurga,
Apkabinti ledinės,
aušra apsiaustosios, uolos.

Kaunas, 1994 08 03

XXXX XXXX XXXX

*...Buvo šansas - garbingai, kaip riteriams, -
Buvo šansas - Dangaus, rodos, duotas -
Į nuskaistintą atgaila rytdieną -
Į gyvenimą dar neišduotą.*

*Buvo duota - kaip lieptas per prarają,
Kaip tikėjimas Moze - prieš dykumą,
Bet viliojo mus vergo gyvenimas
/Ir išėję, deja, pasilikome./*

*Mus išgąsdino degančios tulumos,
Žvelgti į sūkurius ryžto pristigome,
Ir nužudė purvynas po kojomis
Baltą gėlę, žydėjimą vizijų.*

*Pažadėtoji žemė jau skleidėsi,
Įsikurti mummyse pasiruošus.
O dabar tai po tyrus paklaidžiosim.
...Ar dar bus kitas šansas mums d uotas f*

Kaunas, 1994 10 15

Šv. Tomas Moras

*...Tarnų reveransai,
Rami šeimos gūžta
Ir kanclerio herbas
Ant kaklo.*

*...Be draugo, be vietos
Tauerio požemiuos
Ir budelio kirvis
Prie kaklo.*

*...Tik vieną žodelį...
...Bet jis yra melas...
- Ne.
Dievas aukščiau už karalių.*

*...Geležtei jau krentant:
- Brolau, aš nekaltinu, -
Į Dangų man atveri kelią.*

Kaunas, 1994 11 07

XXXX XXXX XXXX

*Broli, kurs šiandien esi
Lietuvoj
Konservatorius,
Krikščionis demokratas,
Centristas,
Kuris šiandien Tėvynėj esi
Žurnalistas,
Mokytojas,
Kunigas, - ak, mano broli, kunigas -
Ir kuriam ant kaktos
Pašalinių akims neįskaitomai
Dega raidės trys - „KGB“, -*

*aš nesakau,
kad geresnis esu už tave;
kad kenčiau, o tu siekei
ramaus ir patogaus gyvenimo;
kad gėrei kavutę su jais,
mano tautą ir sielą
suspardžiusiais naktį.
Mano broli,
aš to nesakau,
ir ne man tave teisti.
Nes tik Vienas yra,
Kuris regi ir pasveria sąžines.
Jisai teis ir mane, ir tave,*

*tavo lemtį ir manąją kančią,
kurią laikau pačia didžiąja
Dievo dovana.*

*Broli, aš tik prašau, -
nusiplauk nuo kaktos
piktą antspaudą,
nusiplauk tris raides „KGB”,
štai vanduo, -
atsivėrė šaltiniai,
smiltys štai -
nuskalaus, apvalys;
šiandien, šiandien
yra galimybė,
nieks nekliudo, -
tiktai panorėk.
Nusiplauki, brolau, nuo kaktos
tris raides...*

Kaunas, 1994 11 18

Kalnų gėlė

Čečėnijai, 1994 m. gruodis

*Kalnų gėlė po tankų vikšrais,
Po antskrydžių mirties kruša, -
Iš kur tas atkaklumas trykšta -
Laisvų gyvenimo narsa?*

*Tu šauk nešaukus į pasaulį -
Mandagūs ponai negirdės,
Kaip ir anuomet nesiklausė
Ištremiamųjų be kaltės.*

*Belsk nesibeldus į Europą -
Jos sotus kūnas nepabus.
Ten valgo, žiovuja ir šoka,
Ir raito parašus svarbius*

*Po sutartim - už taiką, laisvę,
Už globą - vaiko ir kačių -
Ir už apsisprendimo teisę
Tautų... kurių? Deja, ne šių,*

*Kurios po tankų vikšrais guli
/Tai, sako, „reikalas vidaus“/
Ak, Vakarai! - tai jūs menzūra
Matuojat - „gal kraujuos nedaug?“*

*Jūs išdidžiai „nepripažįstat“
Mažų, galingo užpultų.
Kur jūsų, britai, riterystė?!
Amerika, bijai ir tu?!*

*Kai plunksnos popierium ropoja,
O tankai - svetimais kraštais,
Čečėnas su nutraukta koja
Iki Strasbūro neateis...*

*Ir mugėj, kur ant vieno stalo
Nauda ir gėda, ir tylą,
Išgirsk, meldžiu, kalnų erelį
Ir atsiliepk jam, Lietuva.*

*J žūstančių pagalbą riksmą
Kaip girių aidas atsišauk,
Ir Tavo žodis, skydu virtęs,
Neleis kalnų gėlės nušaut.*

Kaunas, 1994 12 13

XXXX XXXX XXXX

*„Buvau, esu ir busiu kartu su savo tauta,
kas beištiktų Čečėniją.“*

*Džocharas Dudajevs,
Čečėnijos Respublikos Ičerijos Prezidentas*

*...O riterių laikai praėjo,
Džocharai, per vėlai gimei.
Ir tavo broliai pratylėjo,
Ir, kaip įpratę, Vakarai.*

*Liepsnoja Groznas. Tankai tvinsta
Bangų bangom vis juodesnėm.
Mums Tumas rašė: „Nemirtinga
Tauta, kai gina ją vaikai.“*

*Siaurėja žiedas. Bombų gūsiu
Derybas veda. Mirtimi.
Sakai: „Buvau, esu ir būsiu,
Kas beištiks - su Tavimi.“*

Kaunas, 1994 12 15-18

XXX XXX XXX

*„Rusijos vadovybė gali mus pasmerkti,
bet mes neketiname šaudyti,
naudoti tankų prieš žmones ir judėti toliau.“*

*Generolas Ivanas Babičevs,
atsisakęs vesti šarvuočių koloną Grozno link,
todėl pakeistas kitu*

*Maniau, jau Rusijoje neliko
Nei karininkų, nei garbės.
O vis tik randas vienas kitas
Solženicyno padermės.*

*Daiktelis itin nepatogus
Ta sąžinė /kai ją turi/.
Be epoletų - klouno toga -
Žiūrėk, išgrūstas priedury.*

*Kai būsi senas, supsis vygėj
Anūkų pulkas ir smalsaus,
Papasakok svarbiausią žygį
Vienu žodžiu: „Atsisakiau“.*

Kaunas, 1994 12 19-21

XXX XXX XXX

*„Reikia skirti chirurgo skalpelį
nuo bandito peilio.“*

*Rusijos užsienio reikalų ministras
Andrejus Kozyrevas
apie savo šalies „karo chirurgiją“ Čėčėnijoje*

*Kas tas auglys? Ar laisvė? Lažas,
Tuomet, vadinasi, sveikata.
Kraujuoja parbloktas Kaukazas,
Iš naujo žudoma tauta.*

*Pradėjo „gydyti“ prie caro,
O trėmė jau Sovietija, -
Pagarbink kruviną kinžalą,
Ir vėl atkurs pabaisą ją.*

*Kai operuoja be narkozės
Neprašius tau, nemanius sirgt, -
Chirurgo peilį nuo mafiozo,
Atleiskite, sunku atskirt.*

Kaunas, 1994 12 21

Čečenei motinai

*Ant krūtinės su kūdikiu leidaisi skardžiais
Prie tankynės šaltinio - vandens.
Suradai - tikrai sruvo upeliais bevardžiais
Jis raudonas nuo kalno šelmens.*

*Verkė vaikas. Daireis į šalis ir į viršų.
Iš tenai ugnimi ir švinu
Laistė visa, kas juda - metodiškai, niršiai -
Eskadrilės uolių „taikdarių“.*

*Ir, kūkčiojantį kūdikį stipriai priglaudus,
Ne „tėvelis“, ne „pienas“, „namai“,
O, sprogimams ir kulkoms trasuojančioms gaudžiant,
Žodį „laisvė“ jam sielon tarei.*

1994 m. gruodis

XXX XXX XXX

(Čečėnijos dvasiniam pasipriešinimui)

„Ne su kūnu, krauju mūs' kova, o su dvasinėm blogio galybėmis

žemėje, ore ir dangaus aukštumose.“*

— — — Srūva prakaitas, kalavijas rankoj sulinko,
atšipo,

O pastiprinimas vėluoja iš paskutinės mūsų tvirtovės
tenai, kalnuose...

Merdi ant rankų vyriausias sūnus, giminės
pratęsė jas,

Žiūri žmona į akis ir į jį - ji atėjo numirti drauge;

Smaigaliai, vamzdžiai ir antgaliai aštrūs artėja,
artėja, -

Kur?! - negirdėti trimito iš mūsų rezervo aukštai,
kalnuose.

Duokit rankas brolis broliui prieš einant į lemiamą
žygį, —

Tuoj suvarpys mūsų kūnus, bet kalnus apsiaus
nepalaužiama laisvės dvasia.

„Ne su kūnu, krauju mūs' kova, o su dvasinėm
blogio galybėmis

žemėje, ore ir dangaus aukštumose...”

Kaunas, 1995 01 18-19

* Plg. Ef 6,12.

Sidabrinės

lelijos

riteris

XXXX XXXX XXXX

*Ant kalnų - aidas
Slėniuose - rasa*

*Mano ilgesys
baltesnis už jus
vandens lelijos*

*Mano meilė
karštesnė už jus
žemės rožės*

*Jėzau!
Ar jau aušta?..
Trokštu...*

Kaunas, 1995 02 24

XXXX XXXX XXXX

*Ko ieškau ir ko ilgiuosi, čionai nėra, tik atspindžius
Ant girios tako rankioju ar atminties dugne;
Palietus rankom, sutrupa, o kartais vien pamąsčius tik,
Tai reikia švelniai saugoti giliai po krūtine.*

*To neatstoja indėliai, draugai nėra geros pažintys,
Nepavaduos visuotinė viešoji pagarba.
Nemoku aš įvardyti, tačiau galėčiau lažintis, -
Praradus tai, gyvenama tik kūnu, o dvasia*

*Kaip elgeta, kepurėje išvertus lėkštą tuštumą,
Vis iš praeivių kaulija kažko, ir vis ne tai...
Ko ieškau ir ko ilgiuosi, čionai nėra, čia lukštai tik,
O kas sudaro turinį!¹ Tyli. Meldies. Klausai...*

Kaunas, 1995 02 26

XXXX XXXX XXXX

*Banditams indėnams atplukdėm kultūrą -
Ugniniai žirgai ir ugninis vanduo
Šuoliuoja savanomis, prerijom srūva -
Tai kas, kad neprašė jie mūs' „išvaduot“...*

*Banditai lietuviai nenori kolūkių -
Nenori rytojaus šviesaus, pažangaus.
Vagonai į Ledjūrį toldami ūkia į rūką -
Kada jie supras - būtinybę kaip laisvę - kada atsiklaups?*

*Banditai čečėnai vis bando ir bando
Gyvent be vyresniojo brolio globos.
Griuvėsiuose Grozno tankistai išrinks „konstitucinę valdžią“
Ir šauniai valdys nuo lavonų krūvos/o Europa - paplos?/*

*Kaukazo, Amerikos, Baltijos senbuvės gentys -
Dainų ir vigvamy, aūly, kalbų pelenai..
Nejau tai iš anksto plėšriųjų paskirtos mums lemtys ?
Gyvybės Davėjau, juk Tu mus vardais vadinai?..*

Kaunas, 1995 02 28 -11 21

Jauniems bendraminčiams

*Žvelgiu į Jus, į Aušrą ir į Aistę,
Į sesę Daivą, Vygantą, Dalias, –
Kiek Dievo grožio įvairovės leista!..
Likimų paslaptys primins kalnų gėles...*

*Girdžiu lavinos akmeninį griausmą
/Tegul - nebus, tegul - apsirinku/
O žydi rožės pačiame pakriausy,
Lelijos dangui meldžiasi kvapu...*

*Mąstau, kokie Jūs būtumėt pavojuj,
Prieš giljotiną - ir koks būčiau pats.
Ant piršto žiedas... Kas man jį užmovė?
Kas kužda: „Neišsižadėk Manęs“?*

*Grėšlių pašvaisčių horizontas pilnas,
Čečėnija - po džeržgesiu rūsčiu.
Ar Jūs negirdit kanonados Vilniuj,
Ar Jūs nematote akiduobių tuščių?!*

*Jei vėl gyvenimas raudotų uždarytas,
Tėvynė taptų uždraustu žodžiu, -
Kita Sadūnaitė ir kitas kun. Sigitas
Ar dar užgimtų iš Jūsų širdžių?*

*Ar atsiras, kas Lietuvą ir kryžių
Į lopšį kūdikiui, kai sargas nebudės,*

*Insignijas karaliaus nužudyto
Teisėtam sosto paveldėtoji įdės?*

*Ar grįšit - su skydu arba ant skydo -
Ar tik su trisdešimčia sidabrinių, neduokdie, -
Iš Siaurės klinikų, kurios nuo laisvės gydo -
- Nutilk, nutilk ir nespėliok, širdie.*

*Kaip suka slibinas aplink kiekvieną sielą,
Žvaigždynus uodega nužėręs į gelmes!
Žinau, kad štormų žaislas mano sielis...
Bet Viešpaties malonė ant manęs!*

*Žvelgiu į Jus - į Arvydą ir Laisvį,
į Vytą, seserį Teresę, į eilių eiles...
Tebus Apvaizdos meilės mums dar leista
Lemčių viršūnėse augint kalnų gėles...*

Kaunas, 1995 03 12 - 11 21

Antoine de Saint-Exupéry. *Mažasis princas*

*Mūsų rožė brangi mums todėl... Jai paskyrėm gyvenimą
laiko.*

*Laistėm ją ne šaltinių lašais... Savo gyvu krauju.
Ir dabar jos stiebeliai sunkių pumpurų nenulaiko,
Ir primanę praeiviai nuskintų ją žvilgsniu godžiu...*

*Mes visi atsakingi už savąją rožę -
Motinystės, tėvystės, draugystės ryšiu;
Nes kuomet bičiuliaujasi sielos, gimdydamos grožį,
Atsakingas tampa, lyg prisiekęs gyvuoju Dievu.*

*Paslaptis, kad jau šiandien tikrus dalykus širdimi tikrai regim
Ir joje tikrai tariam ir girdim tikruosius vardus.
Savo rožę išsaugot, prijaukint savo gerąją lapę...
Neišduot. Neapleist. Nesutepė Ir anapus Dykynės tai BUS.*

Kaunas, 1995 03 20

XXX XXX XXX

*„Dykuma graži tuo, - tarė mažasis princas, -
kad jina kažkur slepia šulinį.”*

Antoine de Saint-Exupery

*Kunigystė yra dykuma.
Iš vaikystės mylėjau aš dykumą.
O, viliojanti tolių spalva!
Amžinai nepasiekiamas tikslas...*

*Tiktai perėjęs šimtą kalvų,
Bevandenių, druskėtų, uolingų,
Teįvertins lelijų gaivių
Reikšmingumą ir bus atsakingas.*

*O, žėruojanti smilčių žaismu
Sužadėtine mano bekrašte!
Išsiilgęs, ištroškęs einu
Amžinai Nepasiekiamą rasti.*

*O, alsuojanti saulės karščiu,
Tu graži paslėptosiom verdenėm.
Prie įkaitusios žemės glaudžiu
Savo ausį: gilybėj - čiurlena...*

*Ir nušvinta akių aiškumą,
Įsiskverbęs lig sielos gilybės, -
O, brangioji erdvė! Dykuma...
Neliestybė, tyrybė, slapybė...*

Kaunas, 1995 03 22-23

XXX XXX XXX

*Kaip legenda apie besiaukojantį,
nesavanaudiškąjį grožį ir kilnumą
Iš drumsto amžiaus sūkurių
iškyla Anderseno undinė virš vandens.
Davei man, Dieve, troškulį
daiktų, kurių pasaulyje lėkštam nebūna.
O gal ir būna -
jie giliausiuose žmogaus slėpiniuose gyvens...*

*Negauti nieko, nieko neprašyti,
atidavus viską, tyliai pasitraukti -
Ar tai ieškota laimė, vardan jos tu
šimtą galimybių palikai?
Neišsipildžiusių vilčių, palaidotų svajonių giesmę
ošia jūros kriauklė...
Taip. Buvo verta. Nes mylėjai
ir į aukštumas šaukei.*

Kaunas, 1995 04 03

Mano sesuo iš Tenai, arba sapnas apie Dangu

*Mano sesuo iš Tenai
Angelo liūdno akim,
Ką pro pasaulio matai
Blausų pavidalą ši?*

*Ar iš Tenai, kur buvai,
Ar iš Tenai, kur eini,
Tylintys žodžio sparnai
Paslaptimi nešini?*

*Žiūri, tarytum toli,
Žiūri, tarytum giliai
Šauktų vien Tau atviri
Kito pasaulio keliai*

*Žydro kristalo erdvė
Tauriojo Liūto namai
Duona ant stalo, taurė -
Tęsis puota amžinai*

*Mano sesuo iš Tenai
Vaikas lelijos dvasia
Džiūgaus, tikiu, angelai
Kai pasitiks Danguose*

*Ir atpažinsiu tada
Seserį - laikas sustos
Bus pažymėta kakta
Žiedu lelijos baltos*

*Ir atpažinsiu Tenai
Seserį - laikas sustos -
Iš pažymėtos baltai
Lelijos žiedu kaktos*

Kaunas, 1995 05 04

XXXX XXXX XXXX

*Ko man reikia, Dangau? Pakylėjimo...
Pakylėjimo švento į aušrą
Kaip į rožę rasos nutekėjimo
Kaip tikėjimo - laukt ir sulaukti*

*Pakylėjimo, šviečiančio, glostančio
Atsispindinčio saulėm ledynuose
Kaip ką tik konsekruotoji ostija
Ir atleidžianti, ir pamaitinanti...*

*Po audros... Atsilaikėme. Burėse
Kaip tinkle miega surištas viesulas.
Pakylėjimas... Denyje buriamės
Jūra - tartum altorius po priesaikos.*

Kaunas, 1995 05 17

XXXX XXXX XXXX

*Aš nežinau, ar gerai...
Ir kas ką kaip pagalvos
Bet pasiilgau labai
Dievo žydrynės gilos*

*Dzūkiskų kalvų žolės
Ir horizonto spalvos
Niekas atimt negalės
Niekas uždraust nevalios*

*Jų prisipildo širdis
Džiaugdamos ar verkdamą
Ar kai eilėraščių vis
Pakelia pačių save*

*Pakelia - taurę aukos
Viešpatie, Tu pažiūrėk, -
Tuščias paviršius boluos, -
Atspindžiu atsispindėk*

*Aš nežinau, nemąstau
Kas man rytoj atsitiks
Aš tik klausau ir laukau
Širdį pakeltą aukštyn*

*Širdį kaip skydą kovos -
Nieko dar nepraradai*

*Ant Žanos d'Ark vėliavos -
Trijų lelijų žiedai*

*Prieš siautulingas gelmes
Žydi laukų obelis
— — — Jėzus manęs nepames
Viešpats manęs nepaliks — — —*

Kaunas, 1995 05 03-29

XXXX XXXX XXXX

*Nebijokim niekšybės vadinti niekšybe,
Taip, atleidę žmonėms, nes ir budeliai - aukos, tiesa,
Aukos baimės ir prievartos, parbloškotos savo puikybės,
Už kurią, sakė šeichas, didesnio silpnumo nesą.*

*Nebijokim įvardyt viešai išdavystės,
Taip, gailėdamies Iskarijoto lemties
Melskim Šviesą šviesos nešvarius pinigėlius išdrįsti,
Kai pasiūlys - į dumblą, iš kurio jie kilę, nušviest.*

*Nebijokime - blogis tik tolei galingas,
Kol bailumas jį dangsto pakeičiamais greitai veidais,
O be kaukės jis dreba ir tyžta, juokingas
Kaip prasnaudęs gaidgystę vaiduoklis kapų aprėdais.*

Kaunas, 1995 05 30 - 06 22

XXXX XXXX XXXX

*Nei turto, Viešpatie, nei didžio paveldo,
Nei minkšto patalo, nei rūmų pokylių, -
Tik neatimk, prašau, kas Tavo suteikta, -
Pravirkt kaip kūdikiui... Mąstyt kaip kūdikiui...*

*Kareivis Tavo aš - su vado pareiga,
Su uniforma ta visiems pažįstama...
Einu jų aikštėmis - kas nori, išjuokia,
Tačiau nesislepiu - ant skydo priesaika*

*Ir laipsnio antpečiai - o širdį pridengia
Mergaitės atvaizdas, gyvatę traiškančios,
Ir broliai seserys tavin atsiremia -
Už tavęs buriasi, audrose glaudžiasi -*

*Tavim pasitiki - galybių puolami
Rankas tau ištiesia, tau širdį atveria -
Žaizdas atidengia - o tu išsekęs pats -
Per šarvo sandūras, žiūr, kraujas sunkiasi...*

*Galva apsunkusi - kova be pertraukos
Ir kardo ašmenys skausmu ištrupinti,
Ir prieky - sutemos, bet jie - pasitiki...
Dar skydas rankoje, į dangų iškeli — — —*

– – – *Ne mokslo titulų, skambančių nuopelnų,
Minių pasmilkymo, garbių ant popieriaus – – –
Tik duok su pertekliu, prašau, o Viešpatie,
Ramybės kūdikio, leliją glaudžiančio.*

Kaunas, 1995 10 18

XXX XXX XXX

*„Jis pajuto savo dorumą,
kaip erelis pajunta savo sparnų keliamąją galią.“*

Victoras Hugo

*Klausyk, naivuoli, juk pasaulis visas taip gyvena -
Parduodama ir perkama, kas turi paklausą, lengvai,
Užmiršta priesaikų altorius kuriantys politiką, šeimas ir meną
Ir nesilaiko, sako, dieviškojo celibato kunigai?*

*O Jūs, save suvaržę, susikaustę kompleksais, nualinę moralais,
Kaip apgailėtini keistuoliai iš viduramžių teatro nebylaus, -
Juokingos Jūsų pozos prieš laviną visa šluojančios reklamos,
Kuri neono jūroj sąmones kaip cukrų, kiek paskirta, išskalaus.*

*Tikrovė - viešnamis, ir tvirtos dantenos laimėjimus čia skina,
Pritemę užkulisiai teismuose, sargybos ginklai, įtakingieji
draugai...*

*Neprisitaikiusieji - žūsta, apsukrieji valdo iščiulptą žemyną,
Supurvinę, palaužę ir pavertę liaudį dvasios ubagais.*

*Nepanikuok, užaugęs kūdiki, pasaulis visas taip gyvena
Nuo cezarių laikų, prieš Kristų ir, deja, po Jo...
Ugnis, sakai, išskaistino Sodomą ir Gomorą ir švariai nuplovė
žemės gėdą tvanas?*

Bet pažiūrėk, kaip vešliai ant griuvėsių

kalas dar nebuvusių nuodų želmuo?..

*...O kas man tas pasaulis - jo hipnotiniai vienos dienos
iliuzijų mirazai,
Jo nuomonė, pripažinimas, jo šlovė -
ovacijos minių?
O kas - prieš vieną kruviną pakibusią ant kryžiaus ašarą?
...Prašau malonės - lig mirties - išlikt tokiu naivuoliu,
dideliu vaiku ir Jėzaus kvailėliu...*

Kaunas, 1995 12 05-07

XXXX XXXX XXXX

Liliatae Virgini...*

(lotyniškas įrašas virš pagrindinių

Pažaislio bažnyčios durų)

*...Išsiirti į tėviškės ežerą
Vakare, tarp žvaigždžių ir lelijų,
Kuomet dangūs svajonėse pažeria
Visą paslaptį tolių ir gylių.*

*Už patvinsusių marių kaip veidrodžio,
Sutalpinusio keistą nostalgiją,
Vainikuotas tylėjimu laikrodžio
Dunkso bokštas kalvyne virš sengirių.*

*Po maldos, per nurimusį vandenį
Nusities luotui sutartas švieskelis...
Aš priplauksiu - frontono heraldinis
Trijų žiedlapių simbolis kvies mane.*

Kaunas, 1996 04 06, Didysis šeštadienis

** Lot. „Lelijų Mergelei“*

XXX XXX XXX

Neparašiau testamentu...

Jeigu numirčiau

anksčiau už Jus -

yra vienas žmogus,

kuris žino,

kokias gėles

sodinti ant mano kapo.

Nors niekada nesakiau.

O gal yra daugiau?

Būtų džiugiausias

netikėtumas,

jei pasirodytų,

kad žinančiųjų -

bičiulių -

daug...

Kaunas, 1996 12 08

XXXX XXXX XXXX

...Siena su vartais ant kalno
kaip mūsų Tikėjimas,
kad einam drauge ne į tamsą,
ne tuštumą
šaltą, beprasnę, -
į žydrą pražydušį slėnį
kaip apverstą skliautą,
kur spindinčios,
mus pasitikdamos,
moja lelijos be vėjo
ir sako be garso - bet girdim -
kad laukė,
kad mes taip ilgai neatėjom...

... Tvirtovės nežinomos siena -
iš kur ji čia? -
einanti ketera statmeno kalno -
ir vartai į Viltį,
kad dygi sulaukęjusio
sodo tankynė -
preliudija tik,
kad už jos suskambės
tyros erdvės,
ištrykš iš po kojų versme
šventas Kelias,
ir akys išvys priešaky
tik vaikystėje kartą sapnuotas
akvamarino viršūnes...

*...Apgriuvusios sienos angoj
tarp Čia ir Tenai,
tarp Dabar ir jau Visad
slaptingos skirties
į Anapus, kur Gėrį
nedalomoj rasim Vienybėj -
kaip niekad žodžiu nei mintim
nepažemintą Meilę -
ant slenksčio
akimirkai stabtelk ir grįžtelėk -
žemai padūmavusiam slėny
tas miestas su bokštais,
pilim, bromomis ir upeliais -
tau, rodos, pažįstamas...*

Vilnius, 1997 01 02 - Kaunas, 1997 01 05

XXX XXX XXX

*...Ir vėl, išnirus iš istorijos
klastų, verpetų, pinklių,
Kieksyk numirus kūnu, tiek dvasia atgimusi labiau
gyva,
Kilni kaip riteris, kaip don Kichotas,
kaip Mažasis princas -
Ir Karabachą, ir afganus,
ir čečėnus gynus Lietuvą!..*

Kaunas, 1997 01 02

XXX XXX XXX

*Jau seniai mano valtis
keistame ežere,
suspaustam tarp kalnų stačiasienių
be žolės, be žvėrių ir be paukščių, -
be judesio slysta, be garso
ir atliepo;
tiktai naktį aukštai
siauroje angoje virš tarpeklio -
spindėjimas guodžiantis žvaigždžių,
tiktai jų atspindžiai ežere
lyg pro rūką...*

*Užrašyk, apmąstyk,
žvelk aplinkui ir melskis.*

*Tiktai uolos aplink.
Tik po valtim bežadis vanduo.
Tik dangus, į kurį
tiesias rankos pavargę ir žodžiai,
ir žvaigždynamics težinomos
vienišo ištremto viltys...*

*Bet kartą
mįslingos lemties paleista
ar nematomos rankos,
nuo tolimų skardžių atklydus strėlė
kaip žinia netikėta*

įsmigo kiaurai
į kairįjį valties šoną,
o gal - nežinau - man į širdį.
Srove pasipylė į luotą
ledinis, suplūdęs į duburį,
saujon kalnagūbrių
versmėtų uolynų vanduo.

Bet aš nebepuoliau
nei strėlę ištraukt,
nei užkimšt laivo žaizdą.

...Ar tai iš širdies
sruvo šiltas, nudažantis mintį,
eiles, tamsų vandenį kraujas?
Bet rankos nekilo suplėšyti burę
ar marškinius
ir iš pervertos dvasios
krūtinės pulsuojančią srovę stabdyti.

Vien žiūrėjau,
nejausdamas
skausmo nei šalčio,
nei tarpeklio, nei ežero
baimės,
aukštyn,
kur pasibaigia
akmenys, naktys
ir bausmės,
kur už nuojautos
būsimo ryto švelnios
švietė strėlę,
pakeitusią manąją būtį,
atsiuntus/pati nežinodama gal,
nenujausdama nieko/
žvaigždė.

Štai, Viešpatie, mano širdis.
Ežere kaip žvaigždyno skaistaus

*atspindys
dabar žydi kraujo
/iš sužeistos dvasios/
gėlė.*

*Bet ji Tavo rieškučiose,
tikėjimo prašanti,
mano valtis
ir mano žaizda.*

Kaunas, 1997 01 24

XXX XXX XXX
A.D.

...Pavargęs šiandien sugrįžau
aš dar iš vieno žygio,
Atsmaukęs antveidį,
atsirėmiau į bokšto arką ir tylus
Žvelgiau į antrūtinio šarvą -
su iškaltu giminės lelijos žiedu
Ir vėl neaptaškytą nei krauju,
nei pakelių purvu.

Žinau, neatsivers aukštai
skliautuotas bokšto langas,
Ir nosinaitė su išsiuvinėtu - tuo pačiu -
žydros lelijos ženklų nenukris...
Ir aš nesitikiu ir nemaldauju
nieko, keldamas akis į Dangų,
Tiktai dėkoju,
kad galėjau ją apginti kaip karys.

Tuoju nuleisiu antveidį -
pribėgs supratęs ištikimas žirgas
Ir josim dienąnakt per pelkes, tyrus, pilkalnius,
per dabartį ir ateitį širdies...
Ir kai sutemus girioj postoviui užkūręs ugnį
seksiu liepsnų šokio mirgesį -
Dvasia mąstys lelijų garbę,
ginamą nuo amžinos mirties...

*Tuojau nuteisiu antveidį -
priebėgs supratęs ištikimas žirgas
Ir josim dienąnakt per pelkes, tyrus, dabartį
ir ateitį, kur Dievo balsas ves...
Ir kai sutemus girioj postoviui užkūręs ugnį
seksiu liepsnų šokio mirgesį -
Dvasia mąstys lelijų garbę,
ginamą nesigailint savęs...*

Vilnius, 1997 02 11 - Kaunas, 1997 02 13

XXX XXX XXX

... Viešpats lemia man vis tą patį
skausmingą išbandymą,
„atsirišimą“ nuo „šito“, nuo
žemės pasaulio, kaip
kirtį aštriais ašmenimis
per širdies įsitempusią giją:
ateina draugai ir nueina
į tai, ką vadina jie
„realybe“, „gyvenimu“,
ir vėl palieku vienas
tyruos, maldos ir kančios
aukštumoj,
su savąja svajone,
aukodamas ją
taip, kaip viengimį
sūnų
anuomet Abraomas...

Vilnius-Kaunas, 1997 02 18

XXXX XXXX XXXX

*Šiame pasaulyje nesijaučiu gerai,
Nes tai, kas rodos man svarbiausia, esmingiausia,
Už horizonto lieka vis, toli arba aukštai,
Tik kaip siekimas. Nepagauta rojaus paukštė.*

*Bet gal ir reikia taip, bet gal tai ir yra „gerai“,
Nes juk iš patirties skaudžios pasaulis šitas liudija,
Kad pirštų suspausti pilkėja greitai tie žydri sparnai
Ir jau nepasitiks kaip pirmapradiška Anos Šalies preliudija.*

Kaunas, 1997 02 24

XXX XXX XXX

... Po daugel metų.
Sugrįžau į tąjį mūšio lauką.
Pražilęs jau, užgijusiais randais.
Ir pamirštas čionai visų.
Po tyrus, šiaušdamas usnis, tik vėjas kaukia
Ir anei pėdsako dundėjusio čia siautulio,
žirgų, metalo, ugnyje vaitojančių žmonių.

Beviltiška? Bet klaidžioju po tolstančių atsiminimų
lauką

Dar kur ne kur išvysdamas
tai arklio skeletą, vijoklių aprengtą,
tai keistą gelžgalį -
karūną gal ar skeptrą, pribaigtą rūdžių,
O ieškau aš -
bemaž nesitikėdamas surast,
bet sekdamas nelogišką ir keistą trauką -
To kalavijo savo, kurs lauke paliko,
kai sąmonė man temo nuo žaizdų.

Ir - nežinau, ar būna taip ir ką tai reikštų,
Tačiau, kai saulės diskas priartėjo prie laidos,
Vakariuos spinduliuos paversmyje
sužvilgo man pažįstamas pailgas daiktas.
Atsiklaupiau ir ant geležtės perskaičiau:
„A. D. ... Wilnensis. Niekados ir visados.“

Kaunas 1997 03 10

XXX XXX XXX

...Ant stalo alaviniam apvarvėjusiam laikikly dega žvakė,
Ir baltas lapas, plunksna, rašalas,
ir rožė inde pamerкта, kuri neišsiskleis, -
Meldžiuos, verkiu, šypsaus pro ašaras,
ir mano būstą trapų
Sparnais apsiaučia neregimosios
kariuomenės Dangaus, ir neapleis

Ko paprašiau šią naktį,
vildamasis neįmanomų dalykų,
Į Amžinojo Širdį
kaip patikimiausiąją slaptavietę užrakinau...
Dabar ramu. Tik žvakė gęsta jau, tik prirašytas lapas liko.
Bet Tu gi, Viešpatie, žinai -
ką aš galėjau - padariau.

Kaunas, 1997 03 11, naktį

XXX XXX XXX

*...Būtų buvęs geras kaimo batsiuvys...
Ir nebent šeštadieniais, po seno svanų vyno,
Apsitvatijęs su tokiais pat kaip jis.
... Būtų buvęs geras batsiuvys...
Bet - valdžios urvinis svaigulys...
Ir - šeštadalį planetos sunaikino.*

*...Būtų buvęs sau alubarių karys
Ar paišytų abstraktybes, kas gi draustų?!
Nekenksmingas paprastas triukšmadarys...
Bet - nelemtas galios geidulys -
„Kas kaip Dievas?!“ - kas toksai kaip jis?! -
Štai jums kraujas, rasė, holokaustas...*

Kaunas, 1997 03 10-12

XXXX XXXX XXXX

*...Miela Sesuo su žydru savo angelu
Ir su glėbiu gyvų vandens lelijų prie širdies
Kol eis per pievą žydinčių į begalinį dangų ji -
Jos nenuvys, jei sielos maldą tikinčių girdės.*

Kaunas, 1997 03 13

XXX XXX XXX

...Ak, teisingas mums tėvo skaitytųjų knygų pasaulis! -
Vakarais, išraiškingai, kol miegas įveikdavo jį kaip
su broliu ir mus!

Ten sugrįždavo laikas praėjęs, taurumas tenai
nugalėdavo visad apgaule,

Ten beginklius mes gynėm,
ten pirmąsyk laidojom - vyriškai skausmą
sutramdę -

žuvusius teisiai draugus...

Ankštame kambarėlyje, beskonio, begrožio
sovietmečio pussapny -

Kur idėjų - brukte brukamųjų padirbtų monetų -
ir formų jų mirusių purtės širdis -

Dovanojo plačius horizontus,
ir jūras, ir kvapą užgniaužiantį - „kas bus kitam
puslapy?“

Mums, užmiršusiems laiką ir erdvę,
Kari May, Haufo išmonė, „Tūkstantis ir viena
naktis“...

Čia pažinome garbę užstoti ir ginti nuo smurto
klastingo silpnuosius,

Čia draugystę ištikimą vertinom ryžto net mirt už
viens kitą matu,

Droviai tyliai sutikom čia pirmąsyk paslaptį meilės
pirmosios

Ir per mirtį mums ilgesiu liko gyventi Nšo-tši,
apačų Gražioji Diena, ir bebaimis karys
Winnetou.

*Tik per mirtį - padėjo suvokti teismus tėvo knygu
pasaulis -
Jau tada - tik auka, kas netikra ir tikra, švariai
atsijos,
Tik per skausmo vartus, tik per netektį tarsi
išnešt duota mums į Anapusės saulę
Meilę, tiesą, draugus ir nesuteptą širdį -
kaip antspaudą, viliantis visa atrasti už durų
tikrosios Esos.*

*Ar tiktai ne tą patį skersai išilgai išmaišytą,
vaikystėje stipriai pamiltąjį kraštą
Visą laiką ir stengiuos įkūnyt savajam laike ir
kasdieniam kely?
Ir tikrai - sutinku nuolat progas ir žmones
dar spalvingesnius negu raštuos,
Ir kartojasi aštrūs siužetai, kur viską patikrint gali.*

*Juk vėliau, kai slėpiau katakombų žinias,
užkariautojų armijos priesaiką atmečiau
Ir kai tardomas nieko neišdaviau,
į mergaitę kiekvieną kaip sesę ar ginamą dukrą
žvelgiau, -
Ačiū, tėve, - tai ir tavų vakaro skaitymų pasekmės,
Kai mes jojom kaip vėjas per prerijas
su laisvės broliais ir sesėmis. Hau!*

Kaunas, 1997 03 17-22

XXXX XXXX XXXX

*Kaip ilgai jau
sustingusioj
mano sielos padangėj
sklando tas skausmo paukštis.
Aš dar nežinau,
ar jis piktas, ar geras.
Ir pats žydras skliautas dabar
primena lydytą plieną,
skeldėjančią dykumos kaitroje.
Perplėštų vargetos marškinius
kaip sukilęs Vandėjos valstietis
prieš Paryžiaus rūkstančius šautuvus:
Štai, štai mano širdis,
tyliai sklendžiantis paukšti,
ją tu pasirinkai savo gūžta.
Leiskis... Stipriai nagais įsikibk.
Aš jaučiau, kad atskrisi,
ir esu seniai pasiruošęs.*

Kely tarp Kauno ir Vilniaus, 1997 03 24

1983

*...Purvini mes sėdėjom gamyklos anglinėse dulkėse,
Legionan imperijos sugauti iš visokių kalbų ir kraštų, ir
tautų;
Gėrėm stiprią arbatą ir skendome tylūs kiekvienas į savąjį
ilgesį,
Ir savųjų svajonių sparnais iš čia bėgom,
užvirinę vandenį nuogu elektros laidu.*

*Du gruzinai ir žydas, rusai, estai ir... vienas lietuvis
/Kur tik jo nesutiksi
nuo Ugnies Žemės lig Aliaskos elnynų,
nuo Korėjos pusiasalio lig Brazilijos džunglių
gelmės/;
Muskulingas čečėnas alsavo dar
Grozno maišto aidais, per stebuklą, matyt, ten
nežuvęs,
Tatuiruotas gi rusas, kurį už muštynes
rytoj tribunolas nuteis, - vartė foto žmonos
ir dar jo nesūpuotos mažutės duktės.*

*Aš žinojau - netrukus iškvies smogiamosios dalies
politrukas,
Kaip vergus kad pasiųstų pavergti
afganų kalnų kaimelius ir bekraštes stepes, -
Ir atsakymą dvasioj kaliau ir kaip plieną maldos ugnį
grūdinau:
Dieve, būk su manim! Tegul šauda... mane, bet ne aš!*

*Ir širdis po bevalį mankurtą ugdyt užvilktą nesava
uniforma*

*Vėl priplūdo erelio jėgos, kaip Tėvynėj, trispalvę
iškėlus slapta,*

*Suspindėjo akyse jaunystė tyrai, kaip tada, po Mišių
katakombų...*

*- Ei, s u g r į ž k, bro!... seniai kunkuliuoja...
išgaruos mums visa arbata!*

Kaunas, 1997 03 27 - 04 09

Senos dzūkės pasakojimas. 1947-ieji

*...Ech, jaunystė, Lietuva, laisvė -
Trys jauni vyrai dainuodami
Suka link pažįstamos pirkios
Kapčiamiesčio girioje, -
Ech, laukimas, saldi Vakarų demokratijų šypsena,
Dar, dar laikykitės, vyrai,
Ateis, išvaduos, nepaliks tironijoje,
Garsioji Čerčilio kalba Fultone,
Atlanto charta, tarptautiniai susitarimai,
Neviltis, samagonas, -
Trys automatais ginkluoti jauni kaimo vyrai
Surėmę pečius svirduliuoja link žinomos pirkios
Ir, aišku, matyti nemato,
Kaip virpa, kaip blaškos palėpės langely
Išbalusioj rankoj mergaitės baltutė skarelė,
O žemai troboje garnizonas
Ginklų spynas neskubiai atitraukia, -
Puikus taikiny, patys eina ant vamzdžių, švarkus atlapoję -
Ir salvė darni vienu kirčiu
Trijų vieną dainą nutraukia, -
„Mergaitė, ir mirdamas kartosiu - Tėvynę ir...“
Po to juos, užrišęs spygliuotą vielą ant kojų,
Baisusis miestelio sribas
Nutemps į turgavietę ir nuogus paties
Ant glotnių akmenų, saugos, spardys
Iš po nakties atsirandančias puokštes...*

O jaunutė pražilus per valandą ryšininkė
Pamirkys savo baltąją skarą
Kraujo klane miško pievoje
/Kaimas lig šiolei prisimena:
Daug metų paskui ten suželdavo
Ryškiai žalia, daug sodresnė žolė.../
- Ir išsaugos skarelę per sibirų, tremtį ir „sąstingį“ -
Ir kai mirs netekėjus,
Keisto ilgesio kupinu veidu senutė, -
Prašys, kad parudusią skiautę įdėtų į ranką
Drauge su iš duonos nelaisvėj lipdytu rožančiu...

Ne per seniausiai, žinau, ir tas buvusias strības
pasimirė,
Ir miestelio giedotojos, buvusios tremtinės,
Nėjo į šermenis -
Nežinau, ar gerai tai, ar ne -
Juk kartojam kasdien -
„...Ir atleisk, kaip atleidžiame“ -
Nėjo betgi, nors mirštąs pasikvietė kunigą -
Visgi, sako, turėjo ištarti viešai savo kaimui:
„Žudžiau“ -
Ir apie tą vielą už kojos...
Ir nusilenkti sukrūvintai žemei
Į keturis šonus,
Tai girios laukyme, bažnytkaimio rinkai,
Ir tarti:
„Atleiskit...“

Kely iš Leipalingio į Vilnių, 1997 04 18

XXX XXX XXX

A.D.

Tamsus ir vienišas uolų manasis būstas

/kitas tartų - urvas/:

Pasienny gultas - atplaiša plokščia akmenis,

*Kampe akmuo didesnis - stalas, sienoj įkirstas
žibintas,*

*Ir nieks neapsilanko čia, ir nesuka iš kelio į
kalnuotus tyrus,*

Ir visko čia užtenka, ir netrūksta nieko man.

Iš ryto atslenka vėsa, tada gaivu ir gera būna melstis,

Vidudienis kaitra slogina, reikia tai išvert,

*išsaugot vandenį, per lietų sukauptąjį, ošusį
kadais,*

*O sutemos šešėliais vėl suvysto skeldėjantį žemės
valktį:*

Pro durų angą saulę tekant rytuose

*ir besileidžiant vakaruos kasdien matau aš iš
aukštai.*

Tik kartą pasiklydusi baikšti užėjo pakeleivė -

Atlaužiau duonos savo, atnešiau

*viršūnės įdubose susirinkusio vandens /kol
neišdžius.../*

*Buvau dėkingas, kad nesiveržė jinaį giliau, į mano
dvasios olą,*

*Ir toji nedrąsa ir tyraširdžiams tepažįstama tyla
prakalbino labiau už skambančius žodžius.*

*Tartum kas gėlę spindinčią padėjęs būtų ant rūstaus
granito luito.*

*Sušildė ryto maldą jos tauri šviesa,
suvilgė sausrą lyg dienovidį iškritus dykumos
rasa.*

*Gera, kad nesimalsavo, kam aš kardą ant grindų,
išaštrintą lig blizgesio, paguldęs
Ir skydą kas, ant sienos kabanti, išraižė kirčių runų
raštiją.*

*...Žinojo, kad turės toliau keliauti,
ir žinojau aš - turėsiu pasilikti.
Tvirtai ir paprastai paspausiu atsisveikinimui ranką -
tiesus ir išdidus labiau nei paprastai,
Užgrūdintas karys valdovo savo žilagalvio
nei judesiu, nei atdūsiu sugrįžt ar dar pabūti ne-
vadins. ..*

*Tik vienišąjį būvį, olą, kardą, gulto uolą, sąmoningai
pasiskirtą -
Nuo šiol ir už kažkur keliaujančios -
žmogaus ar angelo -
likimą prisiims...*

Kaunas, 1997 05 15 - 07 20-21

XXXX XXXX XXXX

I

*Jau nežinau, kiek laiko
Sėdžiu tos dykynės, tos bekraštės pakrašty
Liūdnos širdies apsiaustu susisupęs.
Matau, kad paruošta:
 ir saulė kaip ugnis,
 ir žemė svilina palietus lyg keptuvė,
 ir traukias nuo kaitros šešėlis slėpusio mane
 spygliuoto krūmo.
Jau reikia eiti.
Leistis per dykynę, kaip parašyta knygoje,
Ir tavaruojančiom nuo karščio akimis
Žiūrėt į priekį...
O tačiau
Bejėgiškai dar rymau
Tarp šukių žeidžiančių suskaldytos uolos
Pakraštyje sopulingųjų tyrų...
Tos nuolaužos kažką man primena.*

II

*Daug daug dienų
Ant jūros kranto, blausiaspalvių vandenų,
Po rūškanu dabar dangum,
Paunksmėje korėtų nuo senatvės medžių
Žvelgiu į valtį, ritmiškai siūbuojamą bangų.*

Jau metas:

gelstelėję lapai

krenta į užutekį ir nyra palengva

šalia baltų vandens lelijų spindinčių karūnų

į pamažėl tamsėjančias gelmes.

O, žmonės, metas: saulėlydis tartum lelijų ilgesys

Sparnu žuvėdros tolius švelniai liečia.

Turiu išplaukti? Kviečiamas esu

Į Nauja? Ir kažką čionai palikti?

Ak, kad žinočiau!..

Neatsako... Laukiu.

Ir plaka valtės kilį nekantri vilnis.

III

... Turbūt sergu aš.

Nepagydoma liga

Visų Adomo ir levos vaikų

Ir atskirai kiekvieno mūsų.

Ir joks žmogus vaistų

Nuo jos nežino ir negali duoti.

Vien tik Dievas - Meilės.

Kaunas, 1997 09 07

XXX XXX XXX

...Savo skausmą
Norėjau nuskandint
Tėviškės ežere,
Šalia baltų rugpjūčio vasaros lelijų -
Neskęsta...

Bandžiau išdeginti jį
Dykumoj širdies
Karštesnėje už begalę Sacharų.
Nesudegė.

Padėsiu jį
Prieš penkiomis
Žaizdom
Žioruojantį
Kančios ir meilės
Kryžiaus žaizdą -
Žiūriu, ištirpo, susiliejo -
Lyg nebuvo...

Kaunas, 1997 09 10-10 31

xxx xxx xxx

*... Tokių tyrų žmonių nedaug buvau sutikęs
Ir vis lig galo aiškiai sau neatsakau:
Kodėl jie kenčia daug daugiau negu dvilypiai,
Neapsisprendusieji taip, kaip jie - vien Dangui
tetarnaut?*

Kaunas, 1997 10 22

XXXX XXXX XXXX

*...Kaip nuostabi eilėraščių knyga,
Kurių skaitai, skaitai - ir vis nepasibaigia -
Ar ją parašė Viešpaties ranka -
Ir amžinybė tik visai atskleis ją?*

*Kaip ežeras kalnų, kaip tyruos lelija,
Kaip snaigė, tobulai išausta iš kristalų -
Minčių gražių, išskaidrintų skausme,
Tyros širdies ir ryžto šventojo balzamas...*

Kaunas, 1997 10 23

XXXX XXXX XXXX

*Kas yra kilniai mylimas
laisvės, tyrumo ir grožio neleidžiančia meile, -
Tas nedegs ugnyje,
audringiausioje jūroj nežus,
Kalnuose į tarpeklių bekrintantį
švelniai pagaus ir nuleis paslaptingas nematomas
sparnas,
Ir kulka tą aplenks,
o jei kardas - lengvai teįdurs.*

*Ar aš noriu taip mylimas būti?
Turbūt, nes, nors pateptas Tavo šventybės balzamai,
Juk esu vis tas pats
pagal Meilės paveikslą sukurtas žmogus,
Bet kur kas labiau trokštu
pats šitaip mylėti - kad gelbstinčių galią
Mano širdžiai ir kančiai
suteiktų Tavasis Dangus.*

Birštonas-Kaunas, kelyje, 1999 08 04

XXX XXX XXX

*...Mylėti Lietuvą - vaikystės girių ir šaltinių šalį,
Kurį mes artinom svajonėm ir veiksmu,
Kur nematyti angliško reklamų
Ir negirdėti rusiškų keiksmonių...*

Kaunas-Kavarskas, 1999 12 09

XXX XXX XXX

*Neišsipildė pažadas nakties!
Sudužo antkapis. Nušviskit, akys!
Pražydo gėlės dykumoj širdies,
Jis prisikėlė! - kaip ir buvo sakęs!*

Kaunas, 2002 m. Šv., Velykos

XXXX XXXX XXXX

*...Ir vėl keps jautį - liaudžiai pamalonint,
Kaip ir prieš tūkstantmetį, šimtmetį, metus.
Ir nusivylę, kaip vergai be pono,
(Prie rotušės) to jaučio kaulais susimuš...*

*O valdininkai žmonas keis - kaip rūbą,
Spauda gi - „demokratiškai“ rašys
Ir tautą linksmins, o prireikus liūdins -
Kaip iš šešėlio pinigai prašys...*

*Ak, nuoboda! Ak, duonos ir žaidimų!
„Išgelbėsiu - balsuokit už mane!“
O virš apsvaigusių nuo pykčio ir nuo vyno -
Neišgirsta pavasario žinia...*

Kaunas, 2002 04 01-18

XXXX XXXX XXXX

*... O namuose, kurių jau nebėra,
Sugriautuose per sovietuos karą
Prieš Lietuvos sodybas ir girias, -
O, kas išreikš, kaip mums ten buvo gera!*

*Ten net ir kregždės skraidė tarp žmonių
Skliautų kristalo gilioje ramybėj,
O žaros vakaro už jėvarų senų -
Kažkas tarp laiko ir tarp amžinybės!..*

Kaunas, 2002 09 06

(susapnavau)

XXX XXX XXX

*...Sapnavau, kad buvau pilyje, kur vaidenasi,
Kur į bokštus apleistus net dieną nedrįstama eit,
Kur tuščiuos kambariuos girdi žingsnių neregimų šlamesį,
juoką, verksmą naktį, žvangant ginklus - nors nieko tenai
nematai.*

*Kiek drąsuolių jaunų, kryžiaus žygiuos užgrūdintų riterių
Ten užklydę nakvynės ir dingę visi be žinios;
O pilis ta stovėjo ant pamario skardžių granitinių,
Apsivijusių rožėm, su dūzgiančiom bitėm plyšiuos...*

*Ten sustojau, nes baigėsi kelias ties jūra,
Ir sulaukiau tamsos - nyko žaros iš menių langų,
Ir su dvyliktu laikrodžio dūžiu plačiai atsivėrusios durys
Netikėtai suvilnijo balto stebuklo vaizdu;*

*Ji stovėjo, visa nuausta iš mėnulio,
Iš lelijų žiedų ir iš kūdikių dvasios šviesos,
Ir šimtai paslapčių, ir atsakymų širdžiai klajūno
Tų akių gilumoj, nepažįstančioj žemės grasos...*

*.. Ji jau tiesė gėles, keisto kvapo ir spindesio,
Kai tariau: „Tu žinai, kad tesi atspindys
Žmogų genančio, šaukiančio amžino ilgesio“, -
Ji pranyko išsyk, ir tuoj pat užgiedojo gaidys...*

○ iš rytoėjau aš per kaimą prabudusį -
Ir sodiečiai iš savo pavarčių žiūrėjo keistai,
Kol viena mergina - veidu tarsi nuliūdusiu -
Tarė: „Tu juk pirmasis, kuris iš pilies sugrįžai“.

Kaunas, 2003 04 21-22, 06 09, 08 01

xxx xxx xxx

Pilkas dangus.

Balti stogai.

Juodi medžiai.

Dūsta širdis nuo pavasario ilgesio.

Korumpuoti teismai.

Besiriejantis seimas.

Šoumenas prezidentas.

Bet laisvi Lietuvos vis dar ilgisi...

Kaunas, 2004 01 10

xxx

*Pilkas lietus
Lietvamzdžiais dieną ir naktį.
Klausytum, klausytum, klausytum...*

2004 07 04

xxx

*Liepžiedžių auksas
Ant žalio lapų aksomo
Spindi skaistus, pirmapradis...*

2004 07 07

xxx

*Švelnios, ramios ir tylios būtybės -
Iš kur jūs ateinat į sužeistą sapną,
Į varganą žemės kelionę?*

Kaunas, 2004 07 07

Po pietų žvaigždėmis

*Po pietų žvaigždėmis
Apelsinai - auksiniai mėnuliai
Ant šakų, o į jūrą balti
Įsibridę kalnynų liežuviai
Tartum kirčių, griovų išskirti,*

- O tuščia, išsiilgus širdie!

*Po pietų žvaigždėmis
Siauras kelias tarp skardžių ir jūros,
Žydruma tarp uolų
Kaip drakono dantų,
Iš bedugnių svaigių
Jūros amžinas žaismas užbūrė -
Žaluma kalnų slėnių,
Ak, ir gausmas bažnyčių varpų! -*

- O, nesoti klajūno širdie! -

*Po pietų žvaigždėmis
Siauros gatvės, tvirtovės - Ragusa*
Arkos, pilys ir laiptai,
Kurie į pajūrį nuves
Ir banga po bangos,
Mėnesienoj alsioj atsidusus,
Lyg kriauklėm šnabždės,
Lyg teirausis tavęs:*

- O, žmogau, o, neradus širdie!

Dubrovnik, 2004 05 15 - Kaunas, 2004 07 31

** Ragusa - romėnų įkurto Adrijos pajūrio miesto
vardas; dabar Dubrovnikas Kroatijoje, Dalmatijos
srityje.*

xxx

*Jazminų kvapas, balti žiedai -
Tai tik atšvaitas blausus
Tavo švelnumo, liūdna siela*

2004 08 04

XXX

Nemoku vairuoti mašinos,
Nemėgstu skraidyti lėktuvais,
Nesugebu kraut kapitalo,
Neturiu doktorato nė namo,
Nesergu sportu, karjera ir technika.
... O kam gi berūpi grožėtis
Svajonėmis, toliais ir jūromis ?
Todėl tik vaikams tebesu įdomus.
Ir vaikiškoms sieloms -
O tokių nedaug.

Kaunas, 2004 08 12

XXX XXX XXX

Ačiū Tau, Viešpatie,
Už švelnų šilumos dvelksmą
Vėlyvo rudens ankstų rytą,
Dar tebedegant gatvės žibintams

Kaunas, 2004 10 24

XXXX XXXX XXXX

*Ryškiai geltonas lapas
Lietaus priplaktas
Ant glotnaus akmens*

*iš Senamiesčio grindinio, -
gyvybės mirksnio atspaudas;
tūkstantmečių praeinamybė...*

Kaunas, 2004 10 24

XXXX XXXX XXXX

*Vaikiame rudens ryto danguje
Belapių medžių tinkluos mėnulis, -
Dylantis, kaip širdis, kamuojama ilgesio...*

Kaunas, 2004 11 02

XXXX XXXX XXXX

Ar esate matę
Padūmavusį kalnų ežerą,
Kur net šviesiausių dienų
Atsispindi neregimos dangaus žvaigždės?
- Aš mačiau, aš mačiau!
Tai didelės, tylos sklidinios
Lietuvos girių stirnos akys!

Kaunas, 2004 11 06

XXXX XXXX XXXX

Širdie, tu primeni kalėdinę eglutę:
Ją išpuošiau brangiausiom dovanom,
O iš kviestųjų mylimų svečių
nė vienas neatėjo.
Žali spygliai po švenčių nubyrėjo,
Ant medžio griaučių blizgantys žaislai,
Kaip tuščios viltys, kaip beprasmyiai ilgesiai,
Telaukiantys šiukšliavežio šlavėjo...
O gal... o gal tą naktį lankės angelai
Tuščiuos namuos ir eglute gėrėjos...

Kaunas, 2005 01 06

XXXX XXXX XXXX

*Skautžiausiai žeidžia
Širdies duženos -
O, mirusi draugyste, ledo erškėtrože!*

Kaunas, 2005 02 04

XXXX XXXX XXXX

*Šiandien palaidojau širdį - be iškilmių,
Niekas nė nepastebėjo.
Net keista - dirbu, kalbuosi, toliau gyvenu, -
Tai gal ir apsimokėjo?*

*Geidavo, jaudinos, klausė „ko dėlei?“ -
O dabar krūtinėj - ramybė...
Sausa, vėsu, kaip tuščiam mauzoliejuj.
Plokštės. Antkapis. Amžinybė.*

*Tik sustojus vingiuojančio kelio pradžioj
Kalnuose ar ant jūros kranto,
Ar išvydus Gralį lelijos taurėj gražioj -
Vis dar sutuksi. Vis neatpranta...*

Kaunas, 2005 02 04

XXX XXX XXX

*...Senoj pily, prigludusioj ant skardžio
Tarp jūros mėlynos ir tarp baltų kalnų,
Apniktas sielvarto kaip tolumos bevardžio,
Ilgėdamasis užmirštų gražių sapnų...*

*...Senoj pily, baltų uolų pakriaušy
Didžiulės salės prieblandoje melsvoj
Prieš židinį sėdėjau ir klausiausi,
Kaip plazda liepsnos ir kažkas tyloj...*

*...Senoj pily ant marmuro palangės,
Aptrauktos rožių ir gebenių vėriniais,
Ryvojau ir spėlioju, ką ten bangos
Į krantą varo mostais amžiniais...*

*...Tai suspindėdavo po putomis ažūras
Svajonių kosmoso, bet temdavo tuojau,
Žvelgiau, žiūrėjau, kol tarytum žuvį
Į krantą išmestą aš savo širdį pažinau...*

Kaunas, 2005 02 23

Palikimas

*Esu aš paveldėjęs seną karalystę:
Raktus, karūną, kalaviją ir žemes.
Valdau ją vienas, kiek menu, nuo pat vaikystės,
Mylėdamas jos akmenis, jos qžuolus, žoles,*

*Sapnuodamas jos debesis, akiračius kalvotus,
jos slėpiningą tylą girių tankmėse;
Tarp gotikinių bokštų kadugių spygliuotų
Kažko neįminto atsiminimų miglose*

*Klajodamas vis ieškau; nuojauta kankina,
Kad ši šalis - tik vartai į plačias erdves,
Kad šis upelis nuveda į vandenyną,
O atrakintos durys - į visų daiktų esmes, -*

*Bet už vaivorykštės ir vėl - tik kalvų išlinkiai vingiuoti,
Akmuo kerpėtas vėl neatveria į Paslaptį angos,
O gimininga siela - jai norėjau savo Karalystę dovanoti -
Atsako kaip akla: - Kiek iš laukinės dykvietės naudos?..*

Kaunas, 2005 04 16

XXXX XXXX XXXX

*Kovo danguj
Sukasi snaigijų plaštakės -
Atsiųsk bent vieną
Į sielą apleistą, Viešpatie...*

Kaunas, 2005 03 15

XXXX XXXX XXXX

*Joninių naktį
Šviesi žvaigždė
Kaip vandens lelija ežere atspindi
- Tai tavo širdis, tai tavo širdis!*

2005 06 25

XXXX XXXX XXXX

*Rudens šalčio išgrynintam ore -
Drėgnas nukritusių lapų kvėpėjimas
Kažkas iš vaikystės bažnytkaimio tolumo*

Laiko kvapas... Amžinybės kvapas...

Kaunas, 2005 10 22

XXXX XXXX XXXX

*... Kaip gėlę
Prispaustą prie krūtinės
Laikysiu dvasinės bendrystės dovaną...*

Kaunas, 2006 02 16

XXXX XXXX XXXX

*...Iš tyro ir gražaus vaikystės sapno,
Iš vienkiemio ant kalno atokaus
Atneščiau tau gėlės stebuklą kvapnų,
Tik angą... langą... įėjimą pamiršau...*

Kaunas, 2006 04 12 vakare

XXXX XXXX XXXX

*...Nejaugi visada, nejaugi visada
Žmonės rinksis įtaką, galią ir pinigą,
O ne tylų saulėlydį nuo aukšto kalno, virš ežero?
Ne žydinčių gėlę, ne pievų kvėpavimo dovaną?*

Ilgiausiai gyja (draugų) išdavystės žaizdos...

Kaunas-Vištytis, 2005 07 05-09

XXXX XXXX XXXX

*Už Šiluvos koplyčios -
Aukštyn trykštančio balto šaltinio -
Sustojęs žydras dangus, laikas ir debesis...*

...O ilgesy, bepraeinančios vasaros šypsena!

Šiluva, 2005 0913

XXXX XXXX XXXX

*Pro ankstyvo rudens
Nakties debesis šaltus
Spindi mėnuo veidu bejausmiu.*

*...Nejaugi draugų neturiu,
Tik tave, senas, plikas mėnuli?..*

Kaunas, 2005 0918

XXXX XXXX XXXX

*Karūnuotas žaltys ežere
Dugno smėlyje - pamestas žiedas
Maža mergaitė vaikystės sodų platybėse -*

Gražios paslaptys aplinkui mus, bet jų raktas Anapus...

Subartonyš-Leipalingis-Perloja-Kaunas, 2005 09 26 -10 01

XXXX XXXX XXXX

*Ryto rūke
Pirėnų viršūnė nežinoma
Su kylančia saule bučiuojasi.*

Bet kalnų papėdė tamsi - kaip skaudus praradimas...

Pirėnai, Gavarnie-Kaunas, 2005 08 29 - 2005 10 31

xxx xxx xxx

*Rudens peizažuose, gatvėse, aikštėse
Vyrauja auksas ir kraujas.
Nedaug žalios vilties spalvos.*

...Kaip, beje, ir pasauly.

Kaunas, 2005 1015

XXX XXX XXX

*...Paprasti tavo sielos namai
O taip gera po giedru jų stogu
Baltą gėlę atsargiai laikai
Prie krūtinės - kaip sužeistą žmogų*

*Mintimis širmą žirgą aš tau
Vidur girių žalių dovanojau
Kaip valdovai - už vėją lakiau
Slėnius, gojus, laukymes apjojom*

*O taip pat grakštų laivą, bures
Bangos žaisdamos tau atliūliavo
Kad šitos karalystės marias
Ir salynus atrastum kaip savo*

*Kai nuvargus kelionės gale
Ant akmens prie upelio prisėdus
Gaivina i kojas vėsia srove
Jai tariau: Plauni angelo pėdas...*

Kaunas, 2006 02 16-19

XXX XXX XXX

L. R.

*Princesė buvo mano namuose.
Ore lelijos dvelksmas tebetvyro.
Čia jos maža pėda Pelenės kurpaite
Vos vos dulkėtą būsto aslą mynė,*

*O balsas, kaip upelis tėviškės lauke,
Drovus ir šlamantis, - kaip srūvanti iš tyko
Lapijos qžuolų senovinė šneka,
Į sienas įsigėręs pasiliko;*

*Čia apie buitį ji be galo paprastai
Tarnaujančių karalių man kalbėjo
Ir būsto prieblandoj ant kaklo jos keistai
Kristalas žalias vėrinį žibėjo,*

*Čia jos švelni ir nedrąsi ranka
Pravėrė langines - dar supasi ant vyrių...
Princesė buvo mano namuose.
Ir liko kaip šviesa širdies prisiminimų...*

Kaunas, 2006 03 03-05

XXX XXX XXX

...Nėra pavasario. Nėra širdies.
Nėra šviesos manajam horizonte.
Tik tamsios eglės ošia iš nakties.
Tik kapsi valandos - lietaus lašai - į skliautą.

Nėra pavasario. Nėra vilties.

Sapne mačiau lankas gražių gėlių,
Bet piktas balsas ištarė: „Nuodingos...“
Einu senu, jau užmirštu keliu -
Į laimę? Kančią? Kas juoėjo - dingo...

Nėra atsakymų iš tolių nebylių.

...O tu? Bent tu, nesutepta būtie...
Ar tas švytėjimas - iš elfų - aisčių kraujo,
Ar tai tik lūžtantis per tuštumą širdies
Manasis ilgesys taip niauriai išdykauja?

Ir kuria viziją idealios žvaigždės,

Kuri virš pelkių chaoso kaip kelrodė tarnauja
(Nenauja, cinikai pašieps, - ak, kaip nenauja...)

Kaunas, 2006 03 21 - 04 11

XXX XXX XXX

*...Tyrų akių šviesa, palaiminta jaunystės,
Bedvasio miesto dykumose sutikta,
Vardan tyliųjų įžadų, tos sielos riterystės -
Kaip lengva, kaip džiugu kentėti už tave!*

*...Žolė asfaltu užtroškinta, nukryžiuoti
Dangus ir medžiai vielomis ir kaminais...
Ateik, kukli sesuo, tau noriu atiduoti
Ne šį pasaulį - girią, jūrą su kalnais,*

*Kur dar neužtvenkė šaltinių beprasmybė,
Kur dar kalbės su krintančia žvaigžde...
...Ir vaikiška, romi, graži skaistybė
Konvalijomis švietė jos veide...*

*...Palaimink mus, pavasari, pasiuntiny nuo Dievo,
Nuvijęs tamsą, mirtį, nuojautas piktas,
Leisk, nieko sau netroškus ir neėmus,
Kaip kariui saugoti būties gėles slaptas*

Kaunas-Ladakalnis-Kaunas, 2006 03 16 - 2006 07 25

XXX XXX XXX

L.R.

*...Paklausė ji, kaip rast mieste bažnyčią,
Kur Dievas garbinamas nuo žaros ligi aušros,
Kur durys atviros visus ateiti kviečia
Linksmus ir liūdinčius, ir draskomus raudos,*

*Suklupti norinčius prieš Spindesį ir Šlovę,
Be Meilės merdinčius kaip tyrai be vandens,
Nežinančius, ko kenčia ir ko nori,
Tikrumo ieškančius kaip mylimo Asmens...*

*...Jos klausantis, nušvito supratimas,
Ir, lyg išvydęs aiškiai, atsakiau:
- Žinau Šventovę kantriai piligrimei.
Ir už visas kitas ji bus arčiau...*

*Po arkomis jos krikščionio skliauto
Trejybės deganti gražioji paslaptis,
O iš tylos sidabro giesmės plaukia -
Tai Jūsų, Dievo kūdiki, širdis...*

Kaunas, 2006 08 22, Šv. Marijos Karalienės šventė

XXXX XXXX XXXX

*...Žinai, man gyvybiškai reikia
Kažkuo gražiu patikėti,
Nors nuojauta žeidžia ir peikia:
Ir vėl teks kentėti, kentėti...*

*Ir vėl tais kalnų takeliais,
Ir vėl per žydinčius klonius,
O tolyje šviečia Vakarė
Kaip Grožis gale kelionės...*

Kaunas, 2006 08 28

XXX XXX XXX

J.R.

*...Mes po mirties nueisime abu,
Šviesos Būtybių aukštai valdžiai leidus,
Į kraštą tolimą tarp jūros ir kalnų
Ir šoksime, į žvaigždes atgręžę veidus...*

*Tai kranto gėlės, tai švelni banga
Vos vos lytės basas klajūnų kojas,
Atrodys reginčiam - pajūrio miglose
Du muzikalūs spinduliai sapnuojas*

*Ir nė vienoj minty, nė judesy,
Nė šypsenoj nebus netyro nieko, -
Mes skendėsime viens kito žavesy
Kaip mėnesiena, jūroj nusidriekus...*

*Ir šoksime vis, kalbėdami tylą,
Užburtą šoki, kurio šiapus nemokėjome,
Spindės rasa tavuose plaukuose...
...Ak, mes dar čia!.. Einą mirties alėjom...*

Kaunas, 2006 09 10

XXX XXX XXX

*...Per Suomių įlanką didžiulis mūsų laivas
Lengvai blaškydamas putojančias vilnis
Į pietus brėžė nepatvarią kreivę
Nakties dažų pilnais vandenimis*

Už nugarų mums liko Suomenlinna
Ir Žiemos karo** didvyrių kapai
Luomą*** ežerai, uolingos eglių girios,
Šviesiais plaukais, melsvom akim vaikai*

*...Už kairio borto markstės kranto šviesos,
Kitapus, vakaruos, juodavo kaip smala
Bežvaigždė jūra, rudeniop atvėsus,
Ir traukė denio salių šiluma*

*Ten griežė muzika ir sukos ramios poros,
Bet, supdamasis vienišo skraiste,
Iš naujo suvokiau: poeto sielos norai
Be atskambio tiek jūroj, tiek krante...*

Helsinki-Tallin-Kaunas, 2006 09 23-24

** Suomenlinna / Sveaborg - keturių tiltais sujungtą
salį ir jose įrengtų tvirtovių kompleksas jūroje prie
Helsinkio.*

*** Žiemos karas -1939-1940 m. šešis mėnesius*

trukęs didvyriškas Suomijos pasipriešinimas sovietų agresijai. Per šį karą Suomija patyrė milžiniškų žmonių ir teritorinių nuostolių, bet apgynė savo nepriklausomybę.

**** Luoma - miškinga ir uolėta vietovė pietinėje Suomijoje.*

XXX XXX XXX

*...O Dieve, vėl dangus po sutemų, po vėtrų,
Po uraganų sukūrių juodų
Toks mėlynas - su spindesiu žuvėdrų,
Ir toks skaidrus - kaip širdys be kliaudų*

*Dar vis žiema, o jis jau neša viltį
Užmirštomis gyvybės spalvomis
Pavasariniam atgimimui kiltį
Jis ruošia, guodžia, telkia slapčiomis*

*Ir kas tik sužeista dvasia pakyla
Į tyrą skliautą iš žiemos valdų -
Atranda džiaugsmą kaip žvaigždynai gilų
Gyvena vasara širdies vidur speigų...*

*Po nykumos, nelaisvės, priešų kėslų,
Po šalį slėgusių žemųjų debesų -
Ir vėl dangus - širdies kelionė šėtra,
Ir toks erdvus, kaip meilė be ribų*

Kaunas, 2007 01 20

XXXX XXXX XXXX

*...Ar mes stovėjome ant arkos akmeninio tilto,
Ir srautas iš kalnų grumėjo apačioj?
Fone peizažo tolių slėpiningo,
Lyg tai sapne, lyg tai tikrovėj šioj...*

Kaunas, 2007 02 22

XXXX XXXX XXXX

*... Trys baltos tulpės, dovana likimo
Žinau, jos vėl ilgai žydės ir nenuvys
Kaip kriauklėj krištolo užvertas atminimas
Beribį ilgesį regėjusi širdis...*

Kaunas, 2007 03 02 vakaras - 2007 03 03

XXXX XXXX XXXX

*...Kai giedrą vakarą išsižiebia langai
Tuščiam kieme, mieste, pavasarį ankstyvą,
Taip aiškiai supranti, kaip baisiai pavargai
Ir kaip toli nuo čia kitaip esi tu gyvas...*

*Tarp monstraishirstančių mašinų, rėkiančių spalvų,
Tarp išsigimusių namų, pabaisiškos kūrybos -
Aš čia nesu, aš čia negyvenu,
Kur meilė perkama kaip atmaina vaidybos...*

*Lavonų lyroms giriant viešnamių madas,
Esu tenai, ant tyro žalio skardžio,
Įtempęs žirgo, kantriai nešusio, vadžias,
Žvelgiu, kaip jūra niūrią uolą ardo...*

*Nors jau beveik žinau, kad neatplauks -
Kad veltui tas bėgimas ir laukimas -
Nei valtimį, nugludinta lietaus,
Nei vakaro rasa - širdies dvynė. Likimas...*

Kaunas, 2007 03 29

XXXX XXXX XXXX

Nemunėlio žalioj vilny

(sekimas - pagal populiarios dainos siužetą)

*Nemunėlio žalioj vilny
Mūsų žemė gyva.
Nors mes mirsim jauni, jauni -
Bet atgims Lietuva.*

*Nusimetus piktas votis,
Nusiplovus akis,
Vėl pažvelgs į žalias girias,
Vėl pabus jos širdis.*

*O iš girių karių kapų,
Kur gulėsime mes,
Vėl šypsosis šimtai žiedų,
Vėl pavasarį švęs -*

*Nemunėlio žalioj vilny
Bus Tėvynė gyva.
Nors mes mirsim jauni, jauni -
Liks laisva Lietuva -*

Kaunas, 2007 06 15 pavakary

XXXX XXXX XXXX

*...Padūmavusi pusė mėnulio
Virš Kauno senos sinagogos,
Gatvės žibinto šviesa
Pro klevo geltonus lapus,*

*Sulinkusio kunigo Merkio
Uždegtos žvakės
Prie Studentų bažnyčios
Ištrupėjusio pamato...*

*O, krintančios vakaro uždangos
nuovargi,
O, vos juntama nuojauta
tolimo grožio!..*

Kaunas, 2007 10 19 (18. 30 val.)

XXX XXX XXX

*Visos mano meilės buvo nelaimingos,
O galbūt laimingos - argi aš žinau?
Mano žvaigždės joms nebuvo reikalingos,
O išblėsę sapno pilys dar mažiau,*

*Joms visoms reikėjo praktiškų dalykų -
Ką apčiuopia rankos, nuperka grašiu.
Toj kelionės vietoj jos mane paliko,
Kur suprato gausią tik svajų gražių...*

*Visos mano meilės buvo nelaimingos,
O galbūt laimingos - Dieve, ar žinau?
Nes lig šiol man sapno gėlės reikalingos
Ir lig šiol širdyse aš pilis statau.*

Kaunas, 2008 03 17

XXX XXX XXX

*Mano širdis
Dega nežinioje
Kaip erškėčių krūme
Ir sudegt vis negali.
Nei dykuma, nei jūra
Užgesint neįstengia
Jos ilgesio...*

Kaunas, 2007 12 08

Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo šventė

XXX XXX XXX

*Kuo daugiau
Kalėdų ženklų,
Kuo jie ankstesni
Turgaus aikštėse,
Tuo mažiau Kalėdų...*

Kaunas, 2007 12 08

XXXX XXXX XXXX

*...Po balčiausiuoju vyšnios žydėjimu
Žalioje žolėje aguonų dėmės raudonos -
Taip iš kraujo aukos prisikels laisvos sielos...*

Kaunas, 2008 04 26

XXX XXX XXX

*Su skaudančia širdim išeik į gūdžių girių,
Kai saulė leisis arba kai tekės,
Ir nepajusi, kaip žali skliautai nusvirę
Senu taku tave į aikštę atlydės*

*Ratu apstotą augalotųjų kolonų,
Išklotą kilimu klampiųjų samanų,
Išpintą auksu lauko anemonų
Ir sapno prarasto skaidriu atminimu*

*Čia vienkart rasotą, tylią naktį
Tu vienas klaidžiojai takais ir be takų,
O sieloje, bebaigiančioj apakti,
Klaidžiau dar buvo ir tamsiau negu*

*Po kojom, bet kai prorėtmę tą pačią,
Praskleidęs debesis, sidabrino mėnuo,
Išvydai šokančių rate būtybę gražią -
Jos ritmo klausė oras ir vanduo,*

*Ji grakščiai skriejo, žvelgdama į viršų,
Ir stebint rodėsi, kad jungiasi joje
Mėnulio spinduliai, ir gelmės, ir paviršiai,
Tankmių garsai ir žolės rasoje*

*Savęs pilna atrodė ir laiminga,
Bet pamaldžiai ištikima kažkam,
Pro girios tankų šydą graudulingą
Manęs nematė ji, bet aiškiai šoko man...*

*Ir nuo to laiko nuolatinis svečias
Tapai laukymėje, užlietoj pilnaties.
Bet veltui klaidžioji: vien tuščios girios plečias,
Negrįš regėjimas, neapkabins širdies...*

Kaunas, 2008 06 10-11

XXXX XXXX XXXX

*Pro baltą debesį, numirėliška tyrą,
Pro vėjo blaškomas plikas rudens šakas
Mėnulis žvelgė į bežadę girią,
Tartum į širdį klausdamas kažkas*

*Eini namo, darbų užvėręs knygą,
Dar šiltą vakarą, bevirstantį naktim,
Eini į vienumą, įtempdamas kaip stygą
Minčių gijas, paženklintas lemtim*

*Pažįstamas kiekvienas tako vingis
Ir tu, drėgna žolė, ir tu, keista šaknie
Dangaus fone spėlionių kontūrai sustingę
...Grįžau namo, tačiau nesu namie...*

*Dar šiltas vakaras, bevirstantis į naktį,
Kaip knygą darbus užvertė, žodžius
O ilgesy! O seserie vienvatė!
Ar tavo upės niekad neišdžius?!*

Kaunas, 2008 11 10 vakaras - 2009 02 04

XXX XXX XXX

*Esu beveik pamišęs nuo vieatvės,
Su kambario juokauju gėlėmis,
Heropus kalbinu iš knygų amžinatvės
Ir lieju sielvartą į tylą eilėmis*

*Kodėl aš nežuvau per paskutinę kovą,
Kai Mordoro* kariaunas bloškėme žemyn?
Kai šypsnis elfės, juodbruvės valdovės,
Mus vedė mirti, bet nevirsti akmenim?*

*Kodėl sulaukiau tuščio, pilko, menko meto -
Kardai makštyse, dulkėse šarvai -
Vienminčių gretos, kaip kare, prareto -
Vien tik viešieji ryšiai ir pirkliai...*

*Nei burių jūroje, nei raito kvieslio gatvėj -
Keliauk kur nori, melskis arba rėk.
Esu kaip oro apsiaustas vienatevės,
Taigi, nors tu, gėlele, netylėk...*

Kaunas, 2010 06 20, lietingas sekmadienis

** Mordoras - blogio imperija J. R. R. Tolkienu
(1892-1973) trilogijoje „Žiedų valdovas“ („The
Lord of the Rings“).*

XXXX XXXX XXXX

*...Tik vargšai ir vaikai benori su manim bendrauti,
Ir atstumti, nemėgstami valdžiy...
Širdis nuo antro žodžio ima nuobodžiauti,
Kai apie postus, daiktus, pinigus girdžiu.*

Kaunas, 2010 10 12

XXXX XXXX XXXX

*Rugpjūčio naktį alsią,
Lietaus atvėsintą,
Po šaka kuplios liepos
Ryški žvaigždė spindi.*

*Kokį ženklą širdžiai siunti,
Šviesa tamsoje,
Tvinkčiojanti kaip skausmas?*

Kaunas, 2010 08 08 naktis

xxx xxx xxx

*...Tarsi inkluzai marių gintare
Sustingę medžiai rudens ore*

*Taip tuksi ieškanti atokvėpio dvasia
Tyla, ramybė, samanų vėsa*

*Ir vieniša, ir artima drauge:
Tankmė, laukymė, upė dauboje*

*Grakšti stirnaitė, virvantis žaltys,
Paukštukas, čirpsintis, kol apkabins naktis*

*Tarsi inkluzas marių gintare
Rudens regėjime panirusi giria...*

Merkinės giria, 2012 10 16

Mergaitės ašara

*Aš padėjau
Ant svarstyklių
Mažos Deimantės mažą ašarą -
Ir prezidentės aptakius kalbėjimus -
Nusvėrė ašara kaip usnies pūką juos.*

*Ir aš padėjau
Ant svarstyklių
Mažos mergaitės nevilties riksmą -
Ir seimo, teisdarių ir paragrafų užkalbėjimus -
Nusvėrė ašara kaip pelenus, išsklaidė vėjuose.*

*Ir aš padėjau
Ant svarstyklių
Mažo vaiko bejėgystę, išgąstį ir siaubą -
Taip pat Olimpo sportininkų auksus, sidabrus ir
bronzas -
Ir tyro vaiko nuoskauda atsėvėrė juos kaip dulkes.*

*Mergaitės ašaroje buvo Lietuva.
O kalbose, teismuose ir saliuotuose -
Tik tai išdavęs vaiką NIEKAS. Tuštuma.*

*Kaunas, 2012 08 17
(trys mėnesiai po valdžios smurto akto Garliavoje)*

XXX XXX XXX

*Iškėliau savo rankas į dangų
Kaip lelijas, Viešpatie,
Kaip dvi lelijas, Viešpatie.*

*Neleisk, kad mano širdies sodą
Sudrumstų grasūs žingsniai, Viešpatie,
Nemeilės žingsniai, Viešpatie.*

*Neduok, kad mano sielos paukštę
Užvertų juodas narvas, Viešpatie,
Tuštybės narvas, Viešpatie.*

*Apgink, kad mano kūno taurės
Negertų piktos lūpos, Viešpatie,
Netyros lūpos, Viešpatie.*

*Pripildyk mano būtį - gėlę
Rasos tyrumo, Viešpatie,
Dangaus gyvybės, Viešpatie.*

Ryga, 2015 12 11 (skaitant Tomą Mertoną)

Turinys

Jau virš Vilniaus aušra

Autobiografija.....	7
Suveržtos rankos.....	8
Revoliucija vyksta toliau.....	9
Šaltinis per dykumą.....	10
Mes - krikščionys.....	11
Mes mylėjom Tave, Tėvyne.....	11
...Ta pavėsyje žydinti rožė.....	12
Nusileisk takeliu į pašlaitę.....	13
Laukiu. Pumpuras tuoj išsiskleis.....	14
Nakties toluoj žiburių vis daugėja.....	15
Kaip protėvių kaulus.....	16
Ką reiškia žibintas ant kalno viršūnės?.....	17
Krauju aplašėjus kakta ir išblyškęs.....	18
Šitas lapas, šitas žiedas.....	19
Baltoji mano Motina.....	20
Už lango sužeistosios atminties.....	21
Šaltas kaip užmiršimas Buriatijos upių vanduo.....	22
Jėzaus saulė nuo ryto ant mano tremties.....	23
Tas, Kuris tave lydi, yra vardu Meilė.....	24
Stebuklavietė.....	25
Ateina Lietuva, kurioj mes Kūčias švęsim.....	26
... Sapnavau didžiulę jūrą.....	27
Vienintelis!.....	28
Uolomis ropoja liaunas stiebas.....	29
... Ta dykuma vadinama „Sirim“.....	30

Lelijos žiedlapis ant purvino asfalto.....	31
Jau boluoja aušra... Sustabdykite tankus.....	32
Man davėt rožę	33
Paslappingoji Rože, žydėjai.....	35
... Nebežinau, ką aš labiau myliu.....	36
... Ne už poaukšaus rašo poetas.....	37
1991 sausio tryliktoji.....	38
Sunkus buvo tankas, kuris ant Tavęs užvažiavo.....	39
Žalia žolė, kiek akys beužmato.....	40
... Gausk, varpe.....	41
Knygas ir filmus mėgau iš mažens.....	42
Yra taurė.....	43
Sibiro upės.....	44
Šv. Marijos litanija. Mergelė ištikimoji.....	45
Šv. Marijos litanija. Motina nepalytėtoji.....	46
Vaikžudžiams.....	47
Ilgiausios amžinos jaunystės.....	48
Kur mačiau tą skaisčią pievą.....	49
Paruzija.....	50
1992 10 25.....	51
Ne, tauta mūsų, tu ne bloga, tu tik nesitokia	52
Kražių bažnyčios gynimas (1893-1993).....	53
Dangaus juodybė - kaip recidyvisto sąžinė.....	54
Mano kelias užgriuvo aštriais akmenimis.....	55
Cova da Iria (Apsireiškimas Fatimoje).....	56
Aš pažinau nelaisvės karcerio šaltumą.....	57
Tik vieną mylimąją, tik tave turėjau.....	58
... Kai pavargsim nuo publikos ir nuo dirbtinio ryto.....	59
„Tiesa padarys jus laisvus“	60
Mes pakelėm bures, vergvaldžiai kurias buvo surišę.....	62
Garbinkim Viešpatį saulės tekėjimu.....	64
Palikit man laisvę.....	65
Ir sukilę vergai pasilieka vergais.....	67
— — — Priglusti prie Viešpaties.....	68
Trakšteli Ostija tarp pirštų.....	69
Ir nesakykit, ponai, nesakykit.....	70
Aš regėjau šviesą.....	71
... Buvo šansas - garbingai, kaip riteriams.....	72
Šv. Tomas Moras.....	73

Broli, kurs šiandien esi.....	74
Kalnų gėlė.....	76
... O riterių laikai praėjo.....	78
Maniau, jau Rusijoje neliko.....	79
Kas tas auglys? Ar laisvė?.....	80
Ant krūtinės su kūdikiu leidaisi skardžiais.....	81
„Ne su kūnu, krauju mūsų kova“	82

Sidabrinės lelijos riteris

Ant kalnų - aidas.....	85
Ko ieškai ir ko ilgiuosi, čionai nėra, tik atspindžius.....	86
Banditams indėnams atplukdėm kultūrą.....	87
Kaukazo, Amerikos, Baltijos senbuvės gentys.....	88
Jauniems bendraminčiams.....	89
<i>Antoine de Saint-Exupery</i> . Mažasis princas.....	91
Kunigystė yra dykuma.....	92
Kaip legenda apie besiaukojantį.....	93
Mano sesuo iš Tenai, arba sapnas apie Dangų.....	94
Ko man reikia, Dangau? Pakylėjimo.....	96
Aš nežinau, ar gerai.....	97
Nebijokim niekšybės vadinti niekšybe.....	99
Nei turto, Viešpatie, nei didžio paveldo,.....	100
Klausyk, naivuoli, juk pasaulis visas taip gyvena.....	102
... O kas man tas pasaulis.....	103
... Išsiirti į tėviškės ežerą.....	104
Neparašiau testamento.....	105
... Siena su vartais ant kalno.....	106
... Ir vėl, išnirus iš istorijos.....	108
Jau seniai mano valtis.....	109
... Pavargęs šiandien sugrižau.....	112
... Viešpats lemia man vis tą patį.....	114
Šiame pasaulyje nesijaučiu gerai,.....	115
... Po daugel metų.....	116
... Ant stalo alaviniam apvarvėjusiam laikikly dega žvakė....	117
... Būtų buvęs geras kaimo batsiuovys.....	118
... Miela Sesuo su žydru savo angelu.....	119

... Ak, teisingas mums tėvo skaitytųjų knygų pasaulis!	120
Kaip ilgai jau.....	122
1983.....	123
Senos dzūkės pasakojimas. 1947-ieji.....	125
Tamsus ir vienišas uoloj manasis būstas.....	127
Jau nežinau, kiek laiko.....	129
... Savo skausmą.....	131
... Tokių tyrų žmonių nedaug buvau sutikęs.....	132
... Kaip nuostabi eilėraščių knyga.....	133
Kas yra kilniai mylimas.....	134
... Mylėti Lietuvą - vaikystės girių ir šaltinių šalį.....	135
Neišsipildė pažadas nakties!.....	136
... Ir vėl keps jautį - liaudžiai pamalonint.....	137
... O namuose, kurių jau nebėra.....	138
... Sapnavau, kad buvau pilyje, kur vaidenasi.....	139
Pilkas dangus.....	141
Pilkas lietus.....	142
Liepžiedžių auksas.....	142
Švelnios, ramios ir tylios būtybės.....	142
Po pietų žvaigždėmis.....	143
Jazminų kvapas, balti žiedai.....	145
Nemoku vairuoti mašinos.....	146
Ačiū Tau, Viešpatie.....	146
Ryškiai geltonas lapas.....	147
Vaiskiame rudens ryto danguje.....	147
Ar esate matę.....	148
Širdie, tu primeni kalėdinę eglutę.....	148
Skaudžiausiai žeidžia.....	149
Šiandien palaidojau širdį - be iškilmių.....	149
... Senoj pily, prigludusioj ant skardžio.....	150
Esu aš paveldėjęs seną karalystę.....	151
Kovo danguj.....	152
Joninių naktį.....	152
Rudens šalčio išgrynintam ore.....	153
... Kaip gėlę.....	153
... Iš tyro ir gražaus vaikystės sapno.....	154
... Nejaugi visada, nejaugi visada.....	154
Už Šiluvos koplyčios.....	155
Pro ankstyvo rudens.....	155

Karūnuotas žaltys ežere.....	156
Ryto rūke.....	156
Rudens peizažuose, gatvėse, aikštėse.....	157
... Paprasti tavo sielos namai.....	158
Princesė buvo mano namuose.....	159
... Nėra pavasario. Nėra širdies.....	160
... Tyrų akių šviesa, palaiminta jaunystės.....	161
... Paklausė ji, kaip rast mieste bažnyčią.....	162
... Žinai, man gyvybiškai reikia.....	163
... Mes po mirties nueisime abu.....	164
... Per Suomių įlanką didžiulis mūsų laivas.....	165
... O Dieve, vėl dangus po sutemų, po vėtrų.....	167
... Ar mes stovėjome ant arkos akmeninio tilto.....	168
... Trys baltos tulpės, dovana likimo.....	168
... Kai giedrą vakarą išsižiebia langai.....	169
Nemunėlio žalioj vilny.....	170
... Padūmavusi pusė mėnulio.....	171
Visos mano meilės buvo nelaimingos.....	172
Mano širdis.....	173
Kuo daugiau.....	174
... Po balčiausiuoju vyšnios žydėjimu.....	175
Su skaudančia širdim išeik į gūdžią girią.....	176
Pro baltą debesį, numirėliškai tyrą.....	178
Esu beveik pamišęs nuo vieatvės.....	179
... Tik vargšai ir vaikai benori su manim bendrauti.....	180
Rugpjūčio naktį alsią.....	180
... Tarsi inkliuzai marių gintare.....	181
Mergaitės ašara.....	182
Iškėliau savo rankas į dangų.....	183

DANGUS IR DYKUMA

ROBERTAS GRIGAS

REDAKTORIUS ROBERTAS KETURAKIS

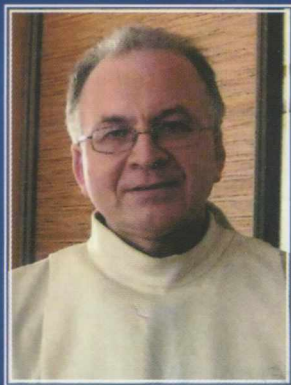
TEKSTĄ RINKO IR KOREKTŪRĄ SKAITĖ SIMONA GRUŠAITĖ

VIRŠELIO DAILININKAS IR MAKETUOTOJAS REGIMANTAS ŽILYS

2018 03 30. TIRAŽAS 300 EGZ.

LEIDYKLA „NAUJASIS LANKAS“

SPAUDSINO „MORKŪNAS IR KO“ DRAUGYSTĖS G. 17, LT-51229 KAUNAS

Robertas Grigas (gim. 1960 m., Leipalingyje, Lazdijų raj.) – suvalkiečių medikės ir džiuko mokytojo sūnus, antisovietinės rezistencijos dalyvis, kunigas, poetas.

1978 – 1982 m. sta-
valstybiniame peda-
(dabar Edukologijo
dalyvavo katalikų

3-18-35096

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO BIBLIOTEKA

R 18/35096

drijos Eucharistijos bičiulių, Lietuvos lais-
je, rašė ir platino lietuvių rezistencijos savinainę spauaa
(„Lietuvos Katalikų Bažnyčios kroniką“, „Aušra“, „Vytį“
ir kitus nelegalius leidinius). 1982 – 1984 m. paimtas rekrū-
tauti į sovietinę armiją Kazachstane, viešai atsisakė duoti
karinę priesaiką okupacinei kariuomenei. 1987 m. rugpjūčio
23 d. Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo kalbėjo
pirmajame Molotovo-Ribentropo pakta ir Baltijos šalių
okupaciją pasmerkusiame mitinge, buvo terorizuojamas
sovietinių saugumo tarnybų. Studijavo teologiją Pogrindžio kunigų seminarijoje, 1987 m. gruodžio 7 d. Iš vyskupo
Vincento Sladkevičiaus priėmė šventinimus, dirbo įvairių
Aukštaitijos parapijų sielovadoje. 1988 m. prasidėjus Lie-
tuvos Sąjūdžiui įsijungė į jo darbus, 1991 m. sausio 13-osios
naktį budėjo Lietuvos AT rūmuose, suteikė bendrąją nuodė-
mių atleidimą parlamento gynėjams. 1997 – 2013 m. buvo
pagalbos vargstantiems bendrijos Lietuvos Caritas vado-
vas. Šiuo metu atlieka kunigiškąją tarnystę Kauno arkika-
tedroje bazilikoje.

Sovietmečiu parašė ir nelegaliai platino poezijos rin-
kinius „Benamės svajos“, „Kelias Lietuvon“, Katakombų
gėlės“, „Marijos ašara“, memuarų knygą apie prievartinę
tarnybą sovietų armijoje „Rekrūto atsiminimai“. 2014 m.
leidykla „Naujasis lankas“ išleido eilių rinktinę „Benamės
svajos“. „Dangus ir Dykuma“ – antroji jau Atgimimo ir Ne-
priklausomybės metais Roberto Grigo rašytų eilių knyga.

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Lietuvos nacionalinė
M. Mažvydo biblioteka

000757833

